

VENSTRES STORTINGSGRUPPE

Venstres alternative statsbudsjett for 2012

Folk først

venstre

Oslo, fredag 11.11.11

VENSTRES ALTERNATIVE STATSBUDDSJETT 2012

FOLK FØRST: Venstre legger med dette fram sitt alternative statsbudsjett for 2012. Venstres alternativ innebærer en markant politisk vilje til å prioritere fremtiden, og til å prioritere mennesker foran systemer. Dette gjør vi innenfor det samme økonomiske handlingsrommet og oljepengebruk som det regjeringen legger opp til. Venstre gjør imidlertid viktige strukturelle grep både på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside og ikke minst i skatte- og avgiftssystemet. Samlet fører disse grepene til at Norge som nasjon står bedre rustet til å møte fremtiden.

Venstre fem viktigste grep og prioriteringer er som følger:

- 1) En gjennomført satsing på flere arbeidsplasser, særlig i det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet, kombinert med en målrettet satsing på å få flere i arbeid, både gjennom skattesystemet og gjennom budsjetttiltak,
- 2) en kraftig og målrettet satsing på nyskaping, forskning og utdanning, særlig med tanke på,
- 3) en gjennomgående styrking og satsing på miljø- og klimavennlige løsninger, med spesielt satsing på jernbane, kollektivtransport og tiltak for å redusere de norske klimautslippene,
- 4) fattigdomsbekjempelse, spesielt blant barn og unge og
- 5) et langt mer miljøvennlig og helsebringende skatte- og avgiftsopplegg.

På alle disse områdene foreslår Venstre satsinger som er innebærer flere milliarder i målrettede tiltak ut over det regjeringen legger opp til.

Venstre er Norges sosialliberale parti. Vår politikk forener personlig frihet med ansvar for fellesskapet og hverandre. Vi legger særlig vekt på fire politiske hovedområder: Skole, miljø, småbedrifter og velferd. Liberal politikk tar utgangspunkt i det enkelte mennesket, og vi er utålmodige etter rettfærdige løsninger som gir alle mennesker frihet. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til beste for seg selv og samfunnet. Mennesker er viktigere enn systemer. Derfor setter Venstre folk først.

I Venstres stortingsvalgprogram for perioden 2009-2013 har Venstre pekt på tre store utfordringer som krever nasjonale reformer. Disse er 1) å ta steget over i lavutslippssamfunnet, 2) å bygge kunnskapssamfunnet og 3) å reformere velferdssamfunnet. Venstre mener vi trenger en ny kurs og at vi i denne fireårsperioden må legge om politikken dersom vi skal sikre kommende generasjoner de samme mulighetene som vi har tatt for gitt. På samme måte som Venstres alternative statsbudsjett for 2010 og 2011, er Venstres alternative statsbudsjett 2012 tydelige skritt for å endre kursen i en slik retning.

SOVEPUTE: Norsk økonomi er fortsatt er i en særstilling i internasjonal sammenheng. Mens de fleste land rundt oss kutter dramatisk i sine offentlige budsjetter er dette en problemstilling som virker fjernt for de fleste her hjemme. Og selv om Norge står bedre rustet enn de fleste, kan dette fort bli en sovepute. Statsbudsjettet for 2012 er det første hvor vi så vidt tar inn over oss de framtidige utfordringene knyttet til at det vil være en betydelig vekst i trygdeutgiftene framover, bl.a. som følge av en eldre befolkning. I så måte er statsbudsjettet for 2012 urovekkende lesing: Utgiftene til sykelønn er på et rekordhøyt nivå (ingen endring fra 2011 til 2012), langt flere enn antatt tar ut tidlig pensjon, samtidig med at andelen personer over 62 år øker betydelig i årene som kommer, og finansieringen av folketrygden

svekkes. I det statsbudsjettforslaget som regjeringen har lagt fram er folketrygden underfinansiert med 100 mrd. kroner. Alt dette er etter Venstres syn svært bekymringsfullt. Bare siden 2010 har utgiftene knyttet til ytelser fra folketrygden økt med 41 mrd kroner eller tilsvarende 13,3 pst.

Derfor tar Venstre tydelige grep i vårt alternative statsbudsjett på alle disse områdene – for å beholde handlingsrommet i den økonomiske politikken også i tiden som kommer.

Norges økonomi er helt avhengig av verden rundt oss. Vår økonomiske skjebne er i stor grad avhengige av at andre land lykkes i tilsvarende grad med sin økonomiske politikk. Derfor er det som skjer i land som bl.a. Hellas og Italia vel så viktig på kort sikt for norsk økonomi som statsbudsjettbehandlingen i 2012. Utfordringen er imidlertid å lage et statsbudsjett som i størst mulig grad er tilpasset den finansielle uro som er rundt oss, og som fort også kan velte inn over Norge. Derfor gjelder det å lage robuste ordninger for norsk næringsliv gjennom både skattesystem og det offentlige virkemiddelapparat, det gjelder å innrette de offentlige utgiftene og -ordningene slik at de er bærekraftige på sikt.

For Venstre er det også viktig at ikke statsbudsjettet for 2012 bidrar til at rentenivået heves mer enn det som naturlig vil følge av det mandatet Norges Bank har. Venstres alternative statsbudsjett er etter vårt syn et godt bidrag i så måte.

Venstre legger derfor opp til et budsjett med marginalt mindre ”oljepengebruk” som det regjeringen foreslår, men som har en helt annen vilje til å gjøre politiske prioriteringer og grep som gjør at norsk økonomi, og dermed det norske velferdssamfunn, står langt bedre rustet til å møte fremtiden, enn det regjeringens ”status quo-budsjett” gjør.

ET STRAMT BUDSJETT? Regjeringen varslet på forhånd et svært stramt budsjett. Dette må i ettertid sies å være en kraftig overdrivelse. Selv om budsjettet ligger (marginalt) under 4 prosentbanen i oljepengebruk, øker oljepengebruken med 9,9 mrd kroner fra 2011 til 2012. Og i realiteten har regjeringen verken foretatt noen vesentlige kutt/omprioriteringer (annet enn noen symbolordninger i distriktpolitikken), regjeringen har ikke foreslått noe som bidrar til en mer effektiv og moderne offentlig forvaltning, snarere har lønns- og driftsutgiftene i staten økt med 10 mrd kroner de siste to årene, og regjeringen bruker ikke skattesystemet effektivt, men er opptatt av symbolpolitikk om ”å ta de rike”. I sum er ikke de økonomiske rammene for statsbudsjettet – verken når det gjelder utgiftssiden eller skattsiden noe stort problem. Problemet er innretningen både på utgiftssiden og på skattesiden. Kort oppsummert mener Venstre at i den grad vi kan snakke om et stramt budsjett, er stramheten feil. Man opprettholder en stor offentlig sektor, på bekostning av å foreta noen betydelige satsinger for framtidig verdiskaping og for å hjelpe dem som virkelig har behov for fellesskapets hjelp aller mest. Eller sagt på en annen måte: Fortiden vernes, mens fremtiden strupes.

En god illustrasjon av dette ved å se på de samlede utgiftene over statsbudsjettet i de nordiske land slik det er budsjettet/foreslått i 2012:

Land	Innbyggere (CIA World Factbook/ SSB, juli 2011)	Utgifter over statsbudsjettet NOK mrd. kr.	Utgifter over statsbudsjettet per innbygger
Norge	4 953 000	1006,1	203 129
Sverige	9 088 728	698,7	76 875
Danmark	5 529 888	724,1	130 943
Finland	5 259 250	405,2	77 045

Selv om dette ikke er direkte sammenligningsbart, bl.a. på grunn av demografi, oppgavefordeling og størrelsesforhold mellom stats- og kommuneforvaltningen mellom de fire nordiske land, gir det en pekepinn. Vi bruker mer enn dobbelt så mye pr innbygger over statsbudsjettets utgiftsside i Norge, enn Sverige og Danmark og nesten dobbelt så mye som Danmark.

LØSER INGEN UTFORDRINGER: Vår hovedkritikk av regjeringens budsjettforslag er nettopp at det ikke er noen kurs mot eller noen politiske prioriteringer som viser en tydelig retning inn i framtiden. Regjeringens budsjettforslag er isolert sett greit nok for 2012, men er fraværende når det gjelder framtidens utfordringer innfor områder som kunnskap, miljø og verdiskaping. Også dette kunne isolert sett passert for et økonomisk utfordrende år som 2012, men dette er dessverre heller regelen enn unntaket under denne regjering. Statsbudsjettet for 2012 er det sjuende budsjettet regjeringen Stoltenberg II legger fram. På mange måter har vi hatt syv tapte eller magre år. Dessverre er det lite som tyder på at vi skal få syv gode etter de syv magre, med mindre det blir et politisk skifte i regjeringskontorene.

Regjeringen satser ikke framtidsrettet verken når det gjelder utfordringene knyttet til å løse klimaproblemene, når det gjelder å legge til rette for flere nye bedrifter, når det gjelder å modernisere offentlig forvaltning, når det gjelder å prioritere innenfor velferdsløsningene eller når det gjelder å få til et mer robust og miljøvennlig skatte- og avgiftssystem.

Et godt eksempel på regjeringens feilslåtte prioriteringer er at regjeringen i stedet for å prioritere flere og bedre lærere, bruker de store skolepengene til lovpålagt leksehjelp og til å utvide skoledagen med lærere som ikke finnes. I stedet for å gi kommunene større frihet til å bruke egne midler på å øke kompetansen hos lærerne, må kommunene tilby alle elever en lovfestet banan og en lovpålagt leksehjelp-ordning som skolene selv mange steder advarer foreldrene mot (spesielt på de yngste trinn).

I forslaget til statsbudsjett for 2012 oppretter regjeringen ingen nye studieplasser. Tusenvis av kvalifiserte søkere står fremdeles i kø for å ta høyere utdanning. Etter de siste års underfinansiering har ikke utdanningsinstitusjonene nok rom for kvalitet i utdanningen. Etter å ha nedprioritert forskning kontinuerlig tar regjeringen virkelig fram storslegga denne gang og fjerner to av ordningene som har vært selve forsikringen om en langsiktig vilje til satsing på forskning; Forskningsfondet og gaveforsterkningsordningen. Som følge av regjeringens forslag til statsbudsjett vil den samlede forskningsinnsatsen reduseres fra 0,94 til 0,92 av BNP.

Det finnes få om noen forslag til forenkling av regelverk eller bekjemping av skjemavelde for næringslivet, liten eller ingen målrettet satsing på nyskaping og heller ingen bedring av sosiale ordninger for dem som driver for seg selv. Det er ingen reell vilje til å følge opp klimameldingen utsettes stadig og det står med rene ord i regjeringens budsjettdokumenter at de norske CO₂-utslippene vil øke i 2012 og videre mot 2020.

Og på skatteområdet er de store prioriteringene i realiteten å gi skattelette til fagorganiserte og bønder, mens regningen sendes til enslige forsørgere i Oslo og selvstendig næringsdrivende med ansatte.

STØ KURS: Regjeringens budsjettforslag er preget av stø kurs og like mye til alt. Der hvor regjeringen burde styrt utviklingen gjennom budsjettpolitikken, styres budsjettpolitikken av utviklingen. Det er etter Venstres syn ikke politisk lederskap. For selv om det økonomiske handlingsrommet har blitt noe mindre enn den rekordhøye veksten regjeringen har hatt de siste årene, er det ikke mangel på penger som er det største problemet, men at regjeringen og stortingsflertallet mangler vilje til å finne måter å bruke pengene bedre og mer framtidsrettet.

OMPRIORITERER 17 MILLIARDER: Venstre foreslår i vårt alternative statsbudsjett for 2012 å omprioritere ca. 17 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag, med om lag like store deler fordelt på skatte- og avgiftssiden og statsbudsjettets utgiftsside. Det gjøres innenfor et samlet opplegg som er det samme som regjeringen legger opp til når gjelder overføringer fra Statens pensjonsfond – Utland. Vi vil imidlertid peke på at skattelette virker mindre ekspansivt enn økte offentlige utgifter og at Venstres samlede opplegg i så måte virker svakt mer innstrammende på norsk økonomi enn regjeringens samlede opplegg (uten at vi vil overdrive forskjellene på budsjettalternativene akkurat her).

Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2012 kan oppsummeres som følger (alle tall i bokførte størrelser, mill. kroner):

Netto skatte- og avgiftslette:	957,8
<u>Påplusninger/omprioriteringer:</u>	<u>8 599,1</u>
Totalt skattelette og påplusninger:	9 556,9
Kutt/omprioriteringer:	9 389,9
<u>Økte inntekter:</u>	<u>368,6</u>
Totalt kutt og økte inntekter:	9 758,5

MINDREBRUK AV OLJEPENGER: **201,6**

Venstre foreslår i tillegg å tilbakeføre selskapsskatten til kommunene slik at det blir mer lønnsomt for kommunene å stimulere til gode rammevilkår for næringslivet lokalt. En slik endring vil i tillegg medføre at det omprioriteres i 10,3 mrd kroner internt over kommunal- og regionaldepartementets budsjett.

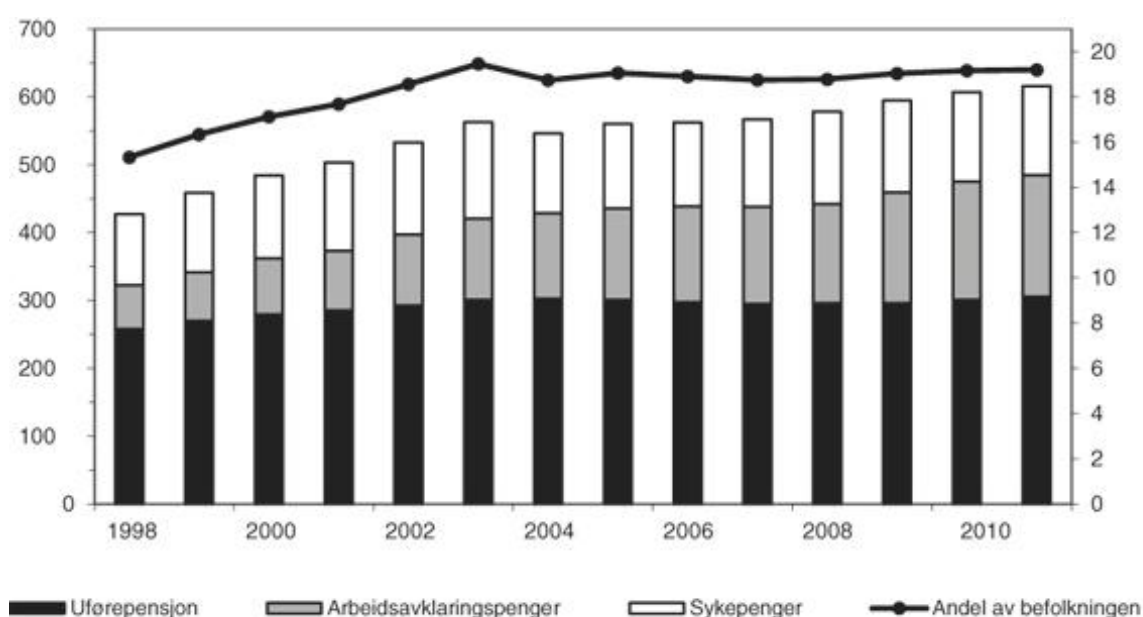
Vi viser til tabeller og omtale på de neste sidene for detaljert beskrivelse knyttet til disse områdene og andre forslag og tiltak i Venstres alternative statsbudsjett for 2012.

Vi understreker til slutt at det kan bli enkelte mindre endringer i budsjettopplegget som følge av at finanskomiteen først avgir sin endelige innstilling vedr. statsbudsjettet 2012 neste fredag (18.11.). Vi tar også forbehold om eventuelle skrive- og/eller trykkfeil.

FLERE ARBEIDSPASSER OG FLERE I ARBEID

For å skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelle gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Vår offentlige velferd er helt avhengig av verdiskapingen i det private næringsliv og at initiativrike personer satser, tar risiko og omsetter ideer til handlinger. For Venstre handler det om å sette de som våger, de som satser og tar en risiko først, og hensynet til systemet, fagbevegelse og regelrytteri i andre rekke.

En god næringspolitikk er den ene pilaren for å sikre framtidig velferd, den andre er å få flere av de som i dag faller utenfor arbeidsmarkedet i arbeid. Vi er helt avhengig av at flere velger å stå i arbeid lenger og at vi lykkes med å inkludere langt flere i arbeidslivet. I dag er nesten 600.000 personer eller 20 prosent av alle i arbeidsfør alder på en eller annen trygdeytelse i stedet for å være i arbeid (se figuren under)

Antall mottakere av helserelaterte trygdeytelser ved utgangen av året (venstre akse) og andel mottakere av disse ytelsene i pst. av befolkningen mellom 18 og 66 år (høyre akse). Tall ved utgangen av året 1998-2011 (anslag 2011). Kilde: Finansdepartementet.

For flere er det av ulike og åpenbare årsaker ikke mulig å bidra i det ordinære arbeidslivet, men for svært mange både burde og skulle det være mulig å delta i større grad enn i dag. Venstres alternative statsbudsjett har derfor en rekke tiltak og stimuli for å få flere av denne gruppen i arbeid. Det gjøres med et bredt spekter av virkemidler, både i form av skattestimuli, i form av målrettede støtteordninger over statsbudsjettet og med en grunnleggende tankegang om å lage et arbeidsmarked med større fleksibilitet der det både skal være lettere å kombinere arbeid og trygd, mer fleksibilitet når det gjelder permisjonsreglene og tidligere avklaring når det gjelder langtidssykemeldte. Dette er også å sette folk først, og tilpasse systemet etter menneskene, ikke omvendt.

Flere i arbeid, færre på trygd

Trygdeutgiftene øker voldsomt hvert eneste år, statsbudsjettet for 2012 er ikke et unntak, snarer det motsatte. Svært mye av handlingsrommet i budsjettet bindes opp av økte trygdeutgifter. Flere i arbeid og færre på stønad er helt grunnleggende for at vi skal kunne klare å opprettholde våre velferdsordninger i framtiden. De ulike velferdsytelsene i kombinasjon med skattesystemet må utformes slik at det lønner seg for den enkelte å være i

inntektsgivende arbeid framfor å motta offentlige stønader. Dette er helt avgjørende for om vi skal lykkes med å bevare et sterkt og bærekraftig velferdssystem også i framtiden. Venstres alternative statsbudsjett for 2012 er derfor målrettet mot en slik kursendring: Arbeidslinjen styrkes både gjennom skattesystemet og gjennom statsbudsjettets utgifts- og inntektsside. Flere skal få mulighet til å arbeide etter evne og færre skal bli passive stønadsmottakere.

I framtiden vil Norge ha et stort arbeidskraftbehov. Andelen eldre vil stige kraftig i forhold til yrkesaktive. Nesten 25 prosent av innbyggerne i Norge i 2050 vil være 65 år eller eldre. Andelen eldre anslås videre å øke fra i overkant av 20 per 100 personer i yrkesaktiv alder i dag til i overkant av 25 per 100 personer i yrkesaktiv alder i 2020 og videre til 40 per 100 personer i 2060. Venstre mener vi må møte denne utfordringen med en målrettet politikk for å få flere hender i arbeid. Det er viktig å legge til rette for yrkesaktivitet for de med redusert arbeidsevne. Mange som ikke kan arbeide i full stilling, kan likevel gjøre en betydelig innsats for eksempel i deltidstillinger, midlertidige ansettelses, gjennom tilpassede arbeidsoppgaver osv.

Derfor foreslår Venstre en rekke tiltak for å legge forholdene bedre til rette for at personer med redusert funksjons- og/eller arbeidsevnen skal kunne delta i arbeidslivet nettopp ut fra egne forutsetninger.

Vi foreslår bl.a. å omprioritere 3.000 ordinære tiltaksplasser til tiltaksplasser for personer med ”nedsatt arbeidsevne”, vi øker rammene for funksjonsassistanse og foreslår å gjøre ordningen med arbeids- og utdannelsestiltak for funksjonshemmede permanent. Vi foreslår å opprette 100 nye traineeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen og å styrke tiltak som hindrer utstøting fra arbeidsliv og skole, bl.a. ved å gjeninnføre prosjektet ”Skole på arbeidsplassen” og styrke programmet for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA). Venstre foreslår også å videreføre dagens praksis inntil videre når det gjelder de såkalte ASVL-bedriftene, som over natten har fått sine rammebetingelser og økonomiske forutsigbarhet dramatisk forverret gjennom regjeringens forslag til statsbudsjett. Vi foreslår også mer fleksible ordninger for permisjon og for grad av uførhet for å kunne kombinere arbeid med trygd.

En reell aktiv næringspolitikk

Regjeringen har i lang tid omgitt seg med et mantra om en aktiv næringspolitikk. Det er imidlertid umulig å få øye på hva denne aktive politikken er. De store statseide selskapene får ”dure på” som de vil. Ikke minst er Statoil et godt eksempel på det. Det offentlige eierskapet i for eksempel Aker Holding er et digert ufokusert tapsprosjekt og det er liten eller ingen vilje til å se på forholdene for de minste bedriftene og de selvstendig næringsdrivende. I den grad det gjøres noe går det som regel i feil retning. I statsbudsjettet foreslår regjeringen bl.a. å fjerne lønnsfradraget for selvstendig næringsdrivende som har ansatte, under dels en teknokratisk og dels en slags ”ta de rike”-argumentasjon. I realiteten straffer regjeringen både selvstendig næringsdrivende som har en viss omsetning og suksess og de straffer dem som jobber for de selvstendig næringsdrivende. Etter Venstres syn er dette den motsatte politikk av det Norge trenger og som Venstre står for.

Venstre vil slippe kreativiteten og skaperkraften løs. Vi vil satse på gründere og entreprenører. Nettopp derfor er en kraftig satsing på forbedring av rammevilkårene for norsk næringsliv generelt og småbedrifter spesielt hovedprioriteten i Venstres alternative statsbudsjett for 2012.

Norge trenger en ny næringspolitikk som stimulerer mer til nyskaping og som legger forholdene til rette for gründere og et mangfold av verdiskapende og innovative bredrifter i hele landet. Dessverre er dette et område hvor Norge sakker akterut – og hvor de siste seks årene dessverre har vært de tapte muligheters år. Norge ligger nå på en 17. plass i Europa i innovasjon når 33 land sammenlignes¹. Til sammenligning kommer våre naboland Sverige,

¹ Kilde: EUs innovasjonsindeks for 2010: [Innovation Union Scoreboard](#).

Danmark og Finland på hhv. andre-, tredje- og fjerdeplass. Norge kommer spesielt svakt ut når det gjelder innovasjonsresultater og innovatører.

Et mangfoldig og nyskapende næringsliv er derfor avgjørende for at Norge skal lykkes i en stadig mer globalisert økonomi. Offentlig sektor og offentlig velferd er helt avhengig av verdiskapingen i det private næringsliv og av at initiativrike personer satser, er villig til å ta en betydelig risiko og omsetter ideer til handling, produkter og tjenester. Derfor er utgangspunktet i Venstres næringspolitikk gode generelle rammevilkår for alle deler av næringslivet kombinert med en målrettet innsats for utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Venstre ønsker en mye tettere kobling mellom nasjonalt og lokalt næringsliv og viktige utdanningsmiljøer. Venstre vil dessuten satse mye mer på forskning og nyskaping og legge bedre til rette for dem som vil skape en arbeidsplass for seg selv og noen til.

Derfor vil Venstre sikre at selvstendig næringsdrivende gis like rettigheter til sosiale ordninger som andre arbeidstakere. En likestilling av disse rettighetene vil også legge bedre til rette for at flere kvinner vil starte egen arbeidsplass for seg selv og andre. Det er etter Venstres syn svært påfallende og beskrivende for regjeringens engasjement at da regjeringens handlingsplan for likestilling "Likestilling 2014" ble presentert tirsdag i denne uka (8.11.) var ikke næringsdrivende nevnt med et ord i det 103-siders ordrike dokumentet, annet enn en referanse til et EU-direktiv² regjeringen har implementert.

Venstre foreslår derfor å likestille de selvstendig næringsdrivendes rettigheter når det gjelder rett til sykepenger og pleie- og omsorgspenger ved omsorg for egne små barn, og ved sykdom under svangerskap med øvrige arbeidstakere. I dag får de selvstendig næringsdrivende bare kompensert 65 pst av inntektsbortfall knyttet til dette. Venstre vil også likestille selvstendig næringsdrivende med vanlige arbeidstakere når det gjelder rett til sykepenger. Som et ledd i en forpliktende opptrappingsplan mot full likestilling, foreslår vi at det i 2012 gis rett til 80 pst. dekning av sykepenger fra 17. dag. I dag er dekningsgraden også her 65 pst.

Venstre foreslår også en rekke andre konkrete tiltak mot og for selvstendig næringsdrivende både når det gjelder på skattesiden, sosiale ordninger, større fleksibilitet og mer forenkling, økt tilgang på kapital og å gjeninnføre støtte til ulønnet forsknings- og utviklingstiltak i egen bedrift – noe som typisk foregår i enkeltpersonsforetak.

Et framtidrettet og moderne offentlig virkemiddelapparat

Det offentlige virkemiddelapparatet må i sterkere grad stimulere til omstilling og nyskaping framfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktige og møte framtidens utfordringer.

Det finnes en rekke statlige organ i Norge som driver ulike former for nyskaping og innovasjon. De mest framtrepende og toneangivende er Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet, men også investeringsselskaper som Investinor og Argentum. Det åpenbare spørsmålet er om innsatsen er tilstrekkelig og målrettet nok for å kunne styrke Norge når det gjelder innovasjon og nyskaping. Venstre stiller seg noe tvilende til om dagens struktur er hensiktsmessig.

Venstre har tidligere foreslått å dele Innovasjon Norge i to ulike deler ([Dokument 8:3 S \(2009-2010\)](#)), Venstre har også foreslått å opprette et eget norsk Regelråd ([Dokument 8:61 S \(2009-2010\)](#)) og opprette et eget organ for investering i klimateknologi og klima- og miljøvennlig omstilling (Klimatek). Disse forslagene konkretiseres ytterligere. I tillegg vil Venstre legge ned Investinor og overføre investeringsporteføljen til hhv Klimatek og Innovasjon Norge, Stavanger.

² Direktiv 86/613/EØF om likebehandling av kvinner og menn i selvstendig næringsvirksomhet.

Hovedtankegangen er at alle (Innovasjon Norge i to hoveddeler, Regelråd og Klimatek) samlokaliseres med relevante utdannings- og forskningsmiljøer i de største byene. På den måten får vi et mer mangfoldig og vitalt offentlig virkemiddelapparat og vi får en ytterligere ”vinn-vinn-situasjon”. En slik omlegging vil både styrke utdanningsinstitusjonene og sikre kompetent arbeidskraft til de viktigste offentlige aktørene innenfor innovasjons- og nyskappingssegmentet. Det vil etter Venstres syn også bidra til en større lokal forankring i utviklingen og utformingen av innovasjons- og nyskappingspolitikken.

Konkret foreslår Venstre følgende skisse:

Innovasjon Norge deles i to. En målrettet nyskappingsdel som først og fremst tar hånd om nasjonale nyskappingsvirkemidler og som lokaliseres (hovedkontor) til Oslo og har et utstrakt samarbeid/samlokalisering med BI Nydalen og/eller Forskningsparken.

Innovasjon Norge, Oslo skal målrettes mye mer i retning av venturekapital/-ordninger enn rene tilskuddsordninger (jfr. [næringspolitisk plattform](#), vedtatt på Venstres landsmøte 2011). Videre skal Innovasjon Norge, Oslo forvalte ordninger som [KapitalFunn](#) og tilskuddsordning for vekstbedrifter ([Dokument 8:47 S \(2010-2011\)](#)) som begge foreslås som en del av Venstres alternative statsbudsjett for 2012. Videre skal Innovasjon Norge, Oslo fristilles mye mer politisk enn den detaljstyringen som preger dagens Innovasjon Norge og være en aktiv bidragsyter og rådgiver for regjering og Storting når det gjelder å styrke den norske innovasjons- og nyskappingspolitikken.

Den andre delen, som skal ivareta de distrikts- og landbrukspolitiske virkemidlene, offentlige FoU-kontrakter, reiselivssatsing og eksportrettet virksomhet, lokaliseres til Stavanger (hovedkontor) og har et utstrakt samarbeid/samlokalisering med Universitetet i Stavanger (som både har bachelor- og masterprogram i hotell- og reiselivsledelse) og/eller Gastronomisk Institutt. Innovasjon Norge, Stavanger skal også ta over en del av den investeringsporteføljen som i dag ligger hos Investinor (Marin, Maritim og Reiseliv).

Det opprettes et eget norsk Regelråd etter modell fra den svært vellykkede svenske ordningen. Hensikten med et Regelråd er kort fortalt å bistå forvaltningen i arbeidet med regelforenkling for næringslivet. Regelrådets oppgave er å etterprøve konsekvenser av nye regler og endringer i eksisterende regler. Regelrådet skal være et uavhengig rådgivende organ, men organisatorisk og konstitusjonelt underlagt næringsdepartementet. Regelrådet skal også gjøre en vurdering av eventuelle konsekvensutredningers kvalitet og følge utviklingen generelt når det gjelder regjeringens arbeid med forenkling for næringslivet, og gi råd og informasjon som kan fremme en kostnadseffektiv regel- og lovgivning. Et norsk Regelråd foreslås lokalisert til Bergen og etablert i et samarbeid/samlokalisering med juridisk fakultet UiB og med relevante miljøer på NHH.

Venstre foreslår dessuten at det opprettes et eget organ for å samordne den statlige innstasen når det gjelder klimateknologi, ”Klimatek³”. I forhold til Venstres tidligere ”[Klimatek](#)” er det ikke lenger bare snakk om et halvstatlig investeringselskap, men et organ som også på sikt tar over investeringsporteføljen til Investinor når det gjelder Energi og Miljø, og som i tillegg får ansvar (fra 2013) for den samlede statlige innsatsen innenfor miljø- og klimateknologi over statsbudsjettet (det såkalte miljøteknologiprogrammet). Dette programmet skal etter planen være på 500 mill. over tre år og er nå fordelt mellom en egen miljøteknologiordning i Innovasjon Norge, etablering av et Senter for forskningsdrevet innovasjon for miljøteknologi (under Forskningsrådet), noe satsing på havvind over OEDs budsjett og noe til Transnova over SDs budsjett. Venstre mener videre at ordningen bør utvides både i tidsramme og økonomiske midler, og foreslår å styrke ordningen med 75 mill. kroner i vårt alternative

---

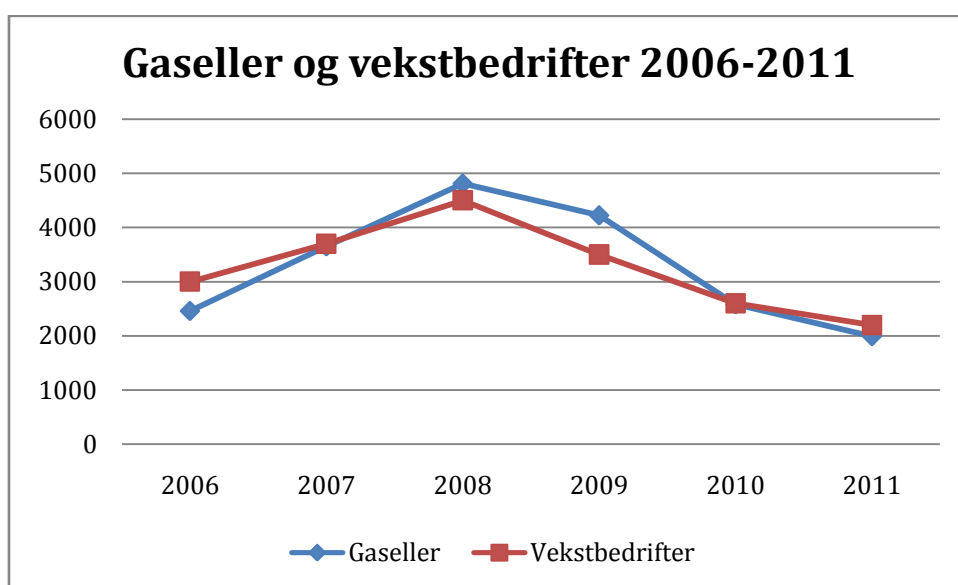
³ Navnet ”Klimatek” er ikke tilfeldig valgt, men er tatt fra et program i Norges Forskningsråd som var sentralt under Bondevik I: ”Klimateks” hovedmål var å bidra til økt bruk av teknologi som reduserer utslippene av klimagasser. ”Klimatek-programmet” ble avsluttet i 2001.

budsjett. Klimatek lokaliseres til Trondheim og skal ha et utstrakt samarbeid/samlokalisering med NTNU og SINTEF.

Som det framgår av tabellen på side 12 følges mye av denne tankegangen opp i Venstres alternative statsbudsjett for

For Venstre er det viktig å sikre risikovillig kapital gjennom det offentlige virkemiddelapparat og gjennom skattestimulans for private investorer. I tillegg til en omfattende endring av strukturen innenfor bl.a. Innovasjon Norge som beskrevet over foreslår Venstre å øke de landsdekkende innovasjonsordningene med 250 mill. kroner og styrke SIVAs inkubatorstrategi.

Venstre er særlig opptatt av å legge forholdene til rette for vekstselskaper og selskaper med potensial for vekst. Som det framgår av tabellen under, går utviklingen også på dette området i feil retning. Alle indikasjoner på dynamisk vekst er fraværende.

Kilder DN/Ernst & Young

Mens vi rekordåret 2008 hadde nesten 5.000 av både gasselbedrifter⁴ og vekstbedrifter⁵ er tallet i 2011 mer enn halvert. Det er bekymringsfullt. Den samme utvikling kan vi se når det gjelder andel av befolkningen mellom 18-64 år som i løpet av det siste året har deltatt i et oppstartsforsøk eller som selv er leder av en bedrift som er yngre enn 20 måneder. Her har utviklingen gått fra 9,2 prosent i 2006 til 7,7 prosent i 2010.

Venstre mener videre at det offentlige bør konsentrere mer av innsatsen på generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an som for eksempel reiseliv, næringsrettet forskning og kompetanseutvikling. Vi foreslår derfor økte bevilgninger til næringsrettet forskning med 150 mill. kroner, reiselivssatsing med 50 mill. kroner og en økning i forsknings- og utviklingskontrakter under Innovasjon Norge med 50 mill. kroner.

⁴ En gasselbedrift er her definert som en bedrift som minst har doblet omsetning over fire år, minst har 1 mill. kroner i omsetning første år, positivt samlet driftsresultat, ingen negativ vekst, og er registret som et aksjeselskap med godkjente regnskaper.

⁵ En vekstbedrift er her definert som en bedrift med vekst i omsetning på over 20 pst siste to år, overskudd siste år, positiv egenkapital, over 20 ansatte og en omsetning på 10 mill. kroner siste år.

Mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av skjemaveldet, og Venstre ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger. Venstre forslår derfor som beskrevet tidligere å opprette et eget norsk Regelråd etter modell av den svært vellykkede ordningen i Sverige og redusere gebyrene i Brønnøysundregistrene med 25 prosent.

Situasjonen for mange eksportrettede bedrifter er fortsatt kritisk og at mange har problemer med å finne alternativt arbeid for arbeidstakerne. Venstre vil derfor gjøre permitteringsreglene bedre og mer fleksible slik at mange bedrifter å unngå oppsigelser. Vi foreslår derfor å endre minstekrav til arbeidstidsreduksjon fra 40 pst. til 20 pst. og å tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert. Regjeringen foreslår dessverre å gå motsatt vei ved å stramme inn kravet fra 40 til 50 pst.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2012 en samlet bokført satsing på nye arbeidsplasser på over 8,75 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 1: Tiltak for flere arbeidsplasser og flere i arbeid

Skattelettelser overfor næringslivet, bl.a. KapitalFUNN-ordning, økte satser i SkatteFUNN, økte avskrivningssatser, gjeninnføre aksjerabatt, minstefradrag for selvst. næringsdrivende, ingen arbeidsgiveravgift for lærlinger, fritak for arbeidsgiveravgift i tre år for nystartede bedrifter etc.	1 752,0
Skattelettelser til privatpersoner: Økt minstefradrag, økt innslagspunkt i toppskatt og økt fribeløp, gjeninnføring av aksjerabatt etc.	3 184,0
Reduksjon i gebyr, arbeidstillatelser mv	27,9
Gjeninnføring av tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-ordningen	40,0
Div. tiltak for personer med nedsatt funksjons- og arbeidsevne (universell utforming, traineeplasser, redusert uføregrad, videreføring ASVL-bedrifter etc)	93,0
Økte inkubatorsatsing, SIVA	55,5
Tiltak for å hindre drop-out (skole på byggeplassen m.m.)	45,0
Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0
Næringsrettet forskning	150,0
Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	246,1
Div. tiltak for å få eldre (+62 år) til å stå lenger i arbeid (netto)	275,0
Omlegging tiltaksplasser, yrkeshemmede	36,0
Mer fleksible permitteringsordninger	50,0
Norsk regelråd	40,0
Tilskuddsordning, vekstbedrifter	30,0
Økt landsdekkende innovasjonslånordning > 250 mill	82,5
Økt lærlingetilskudd	90,0
Styrket forskningsinnsats, nye stipendiatstillinger, flere studieplasser mv	950,1
Økt reiselivssatsing	50,0
Jernbane- og kollektivtransportutbygging	1 200,0
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
25 pst. reduksjon i Brønnøysund-registrene	103,0
Klimatek: Nytt investeringselskap for investering i klimateknologi, klimagründere mv.	145,0
Økning av støtteordningen for pilotanlegg mv miljø, klima, energi	75,0
<i>Tilbakeføre selskapskatten til kommunene</i>	<i>10 300,0</i>
SUM ARBEIDSPlassER (eks kommuneskatt)	8 785,1

FORSKNING OG UTDANNING

Venstres mål er å utvikle Norge til et kunnskapssamfunn. Kunnskap og kompetanse vil være avgjørende for den framtidige verdiskapingen i Norge. Ny kunnskap fører til nye bedrifter som igjen er med på å sikre velferden også for kommende generasjoner.

Framtida begynner i klasserommet. Venstre vil derfor ha en storstilt satsing på skole, kunnskap og forskning, og dette er førsteprioritet i vårt alternative statsbudsjett.

Forskning og utdanning er viktige forutsetninger for framtidens arbeidsplasser og velferd. Samfunnet må gi rom for menneskets skapende evner både i skoleverk, forskning, kultur og næringsliv.

Forskning og høyere utdanning

Venstre kan ikke understreke nok betydningen av det å prioritere forskning og høyere utdanning. Dette innebærer blant annet at norske forskningsmiljøer må settes i stand til å møte internasjonal konkurranse og holde et høyt internasjonalt nivå. Forskning og høyere utdanning er sektorovergripende og av stor samfunnsmessig betydning, og må prioriteres deretter. For Venstre er det å satse på forskning og høyere utdanning å investere i framtida – på vei inn i kunnskaps- og lavutslippssamfunnet.

Økonomiske oppgangstider i forkant av den forrige finanskrisen muliggjorde en forsterket satsing på kunnskap og FoU. Det skjedde dessverre ikke. Regjeringspartiene – som både i opposisjon, valgkamper og gjennom Soria Moria-erklæringer har erklært at de vil satse på kunnskap – har så langt presentert sju statsbudsjett som samlet sett i liten grad følger opp ambisjonsnivået som er nødvendig og som sektoren etterspør. Den rødgrønne regjeringen har stått for en svært defensiv og lite framtidsrettet politikk innenfor kunnskapsfeltet, og konsekvensen av dette kan blant annet bli mindre verdiskaping, færre nye arbeidsplasser og en lavere evne til å finansiere fremtidig velferd.

Venstre stiller seg spesielt undrende til regjeringens forslag om å avvikle forskningsfondet og gaveforsterkningsordningen for forskning. Begge deler har medført forutsigbarhet og langsiktighet i forskningen. En direkte konsekvens av regjeringens unnfallenhet mot å satse stort og tidlig på forskning og utdanning er at den samlede forskningsinnsatsen som andel av BNP for første gang på svært lenge går ned i 2012. Venstre vil både videreføre og forbedre gaveforsterkningsordningen og vi vil innenfor Statens Pensjonsfond Utland (SPU) øremerke et Forskningsfond på minst 100 mrd kr.

Heller ikke forslaget til statsbudsjett for 2012 representerer noe løft for fornybar- og klimaforskning, selv om det er et viktig premiss i klimaforliket. De globale klimautfordringene er store, og krever økt forskningsinnsats. Venstre foreslår derfor å bevilge 75 mill. kroner til en forsterket forskningssatsing på fornybare energiformer og klimatiltak. Venstre vil også styrke den næringsrettede forskningen gjennom Forskningsrådets programmer med 150 mill. kroner, herunder 75 mill. kroner øremerket Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA). BIA er Forskningsrådets største program og en av norsk næringslivs viktigste samarbeidspartnere. Venstre vil også styrke samspillet mellom academia og nærings- og samfunnsnivå gjennom 50 nye nærings-ph.d. fra høsten 2012. Venstre vil videre bevilge 40 mill. kroner til å gjenopprette ordningen med tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN som regjeringen fjernet i 2006 og styrke SkatteFUNN-ordningen generelt (nærmere omtalt under gjennomgang av Venstres samlede skatte- og avgiftsopplegg, side 23-24)

Mange av forsknings- og utdanningsinstitusjonene sliter med et stort etterslep i form av vedlikehold og innkjøp av nytt vitenskapelig utstyr, utskiftingstakten er økende, og det er liten tvil om at man må prioritere også dette området dersom man vil satse på forskning og kunnskap. Dette krever langsiktig opptrapping. Venstre foreslår derfor å styrke utstyrssatsingen over Forskningsrådets budsjett med 75 mill. kroner.

For Venstre er det viktig å øke studiekapasiteten ved universiteter og høyskoler. Vi mener det er forunderlig at det ikke settes av midler til nye studieplasser neste år all den tid vi bl.a. fra ulike SSB-fremskrivninger vet at studenttallet vil øke dramatisk i årene som kommer og at Kunnskapsdepartementet selv anslår at økningen fra 2011 til 2012 vil være på om lag 4 700 studenter. Det er med andre ord helt nødvendig å øke antallet studieplasser i 2012. Venstre foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningene ut over regjeringens forslag tilsvarende 2000 nye studieplasser fra og med høsten 2012.

Det faktum at flere vil ta høyere utdanning representerer en kjempemulighet for å styrke Norge som kunnskapsnasjon. Det er imidlertid behov for en konkret og forpliktende plan for hvordan vi skal møte utdanningsetterspørselen og samtidig opprettholde kvaliteten, og det er behov for å styrke institusjonenes handlingsrom. Ingen av disse delene finnes i regjeringens forslag til statsbudsjett. Det er imidlertid viktig å understreke at det ikke nytter å opprette studieplasser med mindre man samtidig styrker institusjonene gjennom økte basisbevilgninger. Institusjonene vil fortsatt slite med knappe rammer hvis man legger regjeringens statsbudsjett til grunn. Venstre foreslår derfor å øke basisbevilgningene med samlet 300 mill. kroner i 2012. I tillegg fremmer vi forslag om styrke rekrutteringen til UH-sektoren gjennom forslag om 500 nye stipendiat-stillinger og 100 nye post.doc-stillinger.

Kunnskapssamfunnet krever omlegging til et nytt nærings- og arbeidsliv i Norge. For Venstre er det et selvstendig mål at flere starter egen bedrift og at flere tar makten over egen arbeidsdag. Vi vil derfor legge bedre til rette for dem som vil skape en arbeidsplass for seg selv og andre. Å senke skatten på arbeid er en viktig del av den nye kunnskapsøkonomien. Venstre vil også satse sterkt på forskning, nyskaping og kompetanseheving i det eksisterende næringslivet og vri den offentlige næringspolitikken fra strukturbevaring til fornyelse og nyskaping. Kunnskap er det viktigste Norge kan satse på i tiden som kommer, og at en slik satsing innebærer en sikring av framtidig verdiskaping, velferd, demokrati og dannelse. For Venstre er det et mål at Norge skal være en førsteklasses kunnskapsnasjon. Dette forutsetter at man sikrer gode og stabile rammebetingelser for grunnopplæring, høyere utdanning og forskning og en vilje til å legge til rette for gründerskap og innovasjon som er en helt annen enn den som preger dagens regjering.

Grunnopplæringen

En offentlig skole av høyest mulig kvalitet er Venstres førsteprioritet på veien mot kunnskapssamfunnet. Hovedoppgaven i norsk skole er å forbedre kvaliteten i kunnskapsformidlingen. En skole for kunnskap og like muligheter krever faglig sterke lærere. Derfor vil Venstre gi alle lærere tid og ressurser til faglig påfyll gjennom systematisk etter- og videreutdanning. Vi vil ha en god skole for elevene, derfor satser vi på læreren.

Elevene må følges tettere opp de første skoleårene og opplæringen i basisfagene lesing, skriving og regning må styrkes. Venstre vil gjøre lærerutdanningen bedre, og i tillegg tilby alle som er lærere i dag en systematisk videreutdanning og gi lærerne bedre arbeidsforhold i skolene. Venstre forslår derfor å bevilge 550 mill. kroner i målrettede tiltak til videreutdanning, kompetanseheving og rekruttering av lærere. Det er imidlertid viktig at læreren får frigjort mest mulig tid til undervisning og ikke bruke fullt så mye ting til de andre utfordringer i og rundt klasserommet. Venstre foreslår derfor å bevilge 150 mill. kroner for å styrke rådgivningstjenesten og ikke minst til flere spesialpedagoger og mer skolehelsepersonell. Venstres mål er 1000 nye helsesøstre, kuratorer og psykologer i skolen de kommende fire årene.

Mange ulike instanser rundt om i kommunene skal ta seg av det forebyggende arbeidet knyttet til barn og unge med problemer, uten noe koordinerende eller overordnet styring. Venstre ønsker å styrke forebyggingsarbeid og samhandling på en rekke områder for å forhindre fattigdom og gi alle så like levekår som mulig. For å gjøre samarbeidet bedre vil Venstre prøve ut prosjekter med koordinering av barnevern, helsetjeneste og skole rundt den enkelte elev for å redusere frafall i skolen.

En del elever i norsk skole har lese- og skrivevansker. I en stadig mer teoribasert skole kan dette føre til manglende kompetanse og dermed vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet. For å motvirke dette foreslår Venstre også her å igangsette en prøveordning med prosjektstøtte for ytterligere å hjelpe elever med lese- og skrivevansker. Vi foreslår videre å gjeninnføre støtte til programmet "skole på byggeplassen" som typisk fanget opp teorisvake elever og styrke programmet Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA). Programmet bidrar til å heve kompetansen blant personer med svake grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning og IKT. Samlet foreslår Venstre å bevilge 90 mill. kroner til ulike tiltak for å styrke innsatsen mot frafall, og målrettet innsats mot elever med lese- og skrivevansker.

Venstre har i budsjettbehandlingene i foregående periode gjennomgående foreslått høyere bevilgninger enn regjeringen til leksehjelpstiltak. Vi mener at leksehjelp er et viktig tiltak som gir bedre tilrettelegging av opplæringen for den enkelte elev. Dette forutsetter imidlertid at leksehjelpen er riktig innrettet. Dagens ordning kan i beste fall karakteriseres som en uklar ordning som er "pådyttet" skoleeierne. Venstre mener at det er betenkelig å innføre en lovfestet ordning som skal gi leksehjelp med ufaglærte, og endog binde denne opp i leksehjelp kun for 1.-4. trinn når mange elever, foreldre og skoler ser det som mer hensiktsmessig med leksehjelp på ungdomstrinnet. Venstre vil derfor erstatte dagens ordning med en ordning i regi av skoleeiere og frivillige organisasjoner, hvor kommunene skal være den koordinerende part. Kommunene bør prioritere å tilby leksehjelp på ungdomstrinnet fremfor 1.-4. trinn, og sikre at leksehjelperne har tilfredsstillende faglig kompetanse. Venstre foreslår at det settes av 175 mill. kroner til en slik ordning.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2012 en samlet bokført satsing på forskning og utdanning med over 2,3 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 2: Økt satsing på forskning og utdanning

Tiltak for økt kompetanse og rekruttering av lærere	550,0
Flere spesialpedagoger og helsepersonell i skolen	125,0
Diverse tiltak i skolen: Rådgivning, leksehjelp, skrivevansker	265,0
2000 flere studieplasser	98,3
Basiskompensasjon UH-sektoren	300,0
Gjeninnføre tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-ordningen	40,0
Økte beløpsgrenser SkatteFUNN ⁶	0,0
Næringsrettet forskning	150,0
Skattefritak, forskningsinstitusjoner	40,0
500 nye stipendiat-stillinger	146,2
100 nye post.doc-stillinger	29,2
Norges Forskningsråd: Utstyrsetterslep, nærings-ph.d., gaveforsterkningsordning mv.	205,3
Forskning klima/miljø	95,0
Øvrig forskning, andre dep.	13,0
Div satsinger (vitensenter, kunststipendiat, voksenopplæring mv)	29,5
Bedret studiefinansiering og studentvelferd (indeksering + Freshman-år mv, rett til 11 mnd studiestøtte ⁷)	68,7
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
Program for anvendt forskning innenfor avansert medisinsk diagnostikk	30,0
Økt lærlingetilskudd	90,0
<i>Et nytt forskningsfond under SPU</i>	<i>100 000,0</i>
SUM FORSKNING OG UTDANNING (eks. fond)	2 325,2

⁶ Endringene i SkatteFUNN virker etterskuddsvis. Den påløpte effekten (helårseffekten på statsbudsjettet i 2013) er på om lag 285 mill. kroner.

⁷ Bokført beløp. 11 mnds studiestøtte får ikke effekt før 2011. Det påløpte effekten er 553,9 mill. kroner.

MILJØ- OG KLIMAVENNLIGE LØSNINGER

Vi skal bevare naturen, miljøet og ressursene våre for å sikre oss selv og våre barnebarn en ren framtid. Det er krevende, men gir også nye muligheter. Norge må ta de avgjørende skrittene fra å være en gammeldags fossilnasjon til å bli et miljøpolitisk foregangsland. Norge må være i front med å satse på fornybar energi, utvikle og ta i bruk ny teknologi. Vi må skape nye grønne arbeidsplasser og gjøre det både enkelt og rimelig å være miljøvennlig.

Vi vil ha en utslippsfri samferdselssektor med en grønnere bilpark. Det skal også lønne seg å reise kollektivt både økonomisk og tidsmessig. Bedre kollektivtilbud gjør det enklere å reise og det er bra for klimaet. Derfor vil Venstre ha et bedre, billigere og hyppigere kollektivtilbud. Og derfor er dette en av hovedsatsingene i Venstres alternative statsbudsjett for 2012.

Venstre ønsker en ambisiøs miljøpolitikk med mål om å sikre livsgrunnet for kommende generasjoner og for alle deler av verden og skape likeverdige muligheter for alle. Det er et grunnleggende liberalt verdisyn å skape et økologisk likt utgangspunkt for alle generasjoner. Og det er definitivt en politikk som setter folk først. Det å ta vare på naturen; jord, luft, vann og det biologiske mangfoldet, er avgjørende for vår eksistens og har verdi i seg selv. Venstres mål er et samfunn uten forurensning, der ressursene forvaltes til beste for oss som lever nå - og for framtidige generasjoner. Venstre vil gjøre Norge til et miljøpolitisk foregangsland; vi skal utvikle miljøteknologi og finne løsninger som også andre kan benytte. En slik omstilling er krevende, men gir nye muligheter. I en verden hvor miljøproblemer blir tydeligere, vil miljøbedrifter bli morgendagens vinnere. Det viktigste generelle miljøvirkemiddelet Venstre vil ta i bruk, er overgang fra skatt på arbeid til skatt på miljøskadelig atferd.

Venstre er skuffet over at regjeringen ikke har lagt om politikken i nettopp denne retning i forslaget til statsbudsjett for 2012. Heller ikke i år klarte regjeringen å få på plass gode virkemidler for mer fornybar energi, rensing av Kårstø eller et skikkelig grønt skatteskifte. Statsbudsjettforslaget er en ny nedtur for klimaforliket som ble inngått mellom Venstre, KrF, Høyre og regjeringspartiene i 2008. Venstre hadde forventet at regjeringen skulle begynne å ta klimaforliket og klimakrisen på alvor. I stedet vil de norske CO₂-utslippene vil øke i 2012, bl.a. som følge av at gasskraftverkene på Kårstø og Mongstad vil slippe ut store mengder CO₂ uten å måtte betale kostnaden gjennom samme CO₂-avgift som gasskraftverket på Snøhvit. Argumentasjonen som regjeringen bruker om at "forurenseren skal betale" når de fjerner avgiftsfritaket for biodiesel, gjelder tydeligvis bare når det passer inn i regjeringens mer miljøfiendtlige forslag.

Gasskraftverket og gassterminalen på Kårstø slipper ut mer klimagass til sammen enn noen annen klimagasskilde i Norge. Regjeringen lovet i Soria Moria-erklæringen å rense gasskraftverket på Kårstø innen 2009. Dette løftet er ikke innfridd. Både Kårstø og Mongstad har dessverre fått tildelt betydelige mengder gratis utslippskvoter. En slik subsidiering av utslipp er etter vårt syn helt feilslått og direkte i motstrid til den politikken Norge bør føre og som Venstre står for.

I statsbudsjettet skriver regjeringen at hovedvirkemidlene i Norges klimapolitikk er avgifter og omsettelige utslippskvoter. Problemet til regjeringen er at de ikke er villig til å ta avgiftene i bruk for å få ned utslippene noe forslaget til statsbudsjett for 2012 viser med all tydelighet. I stedet for å øke avgiftene reduseres miljøavgiftene samlet med ca 60. mill. kroner. Og når det gjelder omsettelige utslippskvoter har regjeringen så langt vært langt mer aktive med å selge utslippskvoter i EUs kvotesystem enn å kjøpe godkjente klimakvoter gjennom FN. Så langt har dermed den norske kvotepolitikken bare bidratt til to ting: Økte inntekter til statskassen og økte globale klimautslipp. Venstre vil ha en slutt på en slik politikk og foreslår derfor en kraftig reduksjon (dvs. skroting) av slag av norske klimakvoter.

Dessverre er hovedinntrykket av den samlede miljøinnsatsen i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2012 et langt forsvar av den profilen olje- og energiminister Ola Borten Moe er den største eksponent for: "Svaret er olje, hva er spørsmålet?". Venstre registrer at man i statsbudsjettet legger opp til en storstilt oljeaktivitet i sårbare områder som utenfor Lofoten og Jan Mayen.

I tillegg kommer det faktum at klimameldingen nok en gang er utsatt på ubestemt tid, på tross av gjentatte løfter om det motsatte, og at finansdepartementet etter beste evne og rimelig respektløst undergraver hele klimaforliket gjennom å foreslå at alle tiltak for å få ned norske CO₂-utslipp skal skje ved kvotekjøp ute, angivelig fordi klimaforliket blir dyrere enn beregnet og at utviklingen av ny miljøteknologi har gått langsommere enn forventet.

For Venstre er det åpenbart at Norge må utvikle og ta i bruk ny klimateknologi og endre levesett slik at utslippene av klimagasser reduseres kraftig samtidig som velferdsnivået opprettholdes. Norge må gå fra å være en fossilnasjon til å bli en fornybar nasjon, fra fossilnæring til fornybar og framtidsrettet næring. Derfor skal den totale utvinningen av olje og gass ikke økes, men over tid reduseres. Venstre vil gjennom sterk satsing på fornybar energi sikre at Norge likevel opprettholder sin posisjon som energinasjon.

Når det gjelder fornybar energi er statsbudsjettet for 2012 i beste fall status quo, men det er bekymringsfullt at regjeringen gir uttrykk for at finansieringen av Enova vil bli svekket. Dessuten står det i Soria Moria II-erklæringen står det at Energifondet skal økes opp til 30 milliarder kroner innen 2012. Bevilgningene til fondet ble økt til 25 milliarder i 2010-budsjettet. De siste fem milliardene skulle bevilges over 2012-budsjettet. Det skjer ikke, og føyer seg inn i rekken av miljøpolitiske løftebrudd fra regjeringen. Venstre foreslår derfor å øke kapitalen i Energifondet med 5 mrd kroner i 2012 slik regjeringen har lovet.

Rammevilkårene i Norge for fornybar energi er fortsatt langt fra gode nok, og statsbudsjettet understreker nok en gang at vi både trenger en ordning med grønne sertifikat og en økt generell satsing for å få mer produksjon av ren energi i Norge. Venstre foreslår derfor bl.a. å øke de direkte tilskuddene til Energifondet med 100 mill. kroner, etablere en ordning med 100 mill. kroner i tilskudd til utvikling av varmeenergi og bevilge 30 mill. kroner til MET-senteret for å få fart i framdriften av utvikling av havvindmøller.

Venstre vil bygge ut energi- og kostnadseffektive alternativer til vei for persontransport: Jernbane, kollektivtransport, sykkel- og gangveier. Vi vil legge til rette for størst mulig kollektivandel på veinettet, god framkommelighet i de deler av landet der vei er eneste alternativ, og redusere transportbehovet gjennom god planlegging av byer og tettsteder. Venstre mener at det er behov for et krafttak langt ut over regjeringens satsing på jernbane og kollektivtransport i 2012 og at dette henger nøye sammen med den øvrige klima- og miljøpolitikken. Nettopp derfor er en målrettet satsing på jernbane og kollektivtransport på over 1,2 mrd kroner en av Venstres hovedprioriteringer i vårt alternative statsbudsjett for 2012.

Venstre foreslår også en rekke økninger i bevilgningene til viktige miljø- og klimatilak som forskning, miljøovervåking, bevaring av villaksstammen, kulturminnevern, friluftstiltak, skogvern, oljevernberedskap, opprydningstiltak og miljøkartlegging på til sammen 422,5 mill. kroner.

I sum bidrar Venstres satsing på klima- og miljøtiltak med en grønn skatte- og avgiftsreform som bidrar til et samlet skattesifte på omlag 5,4 mrd. kroner, 2 695,5 mill. kroner i bevilgninger for 2012 og fondsavsetninger på totalt 5,2 mrd. kroner utover regjeringens forslag.

Venstre vil også gå imot forslaget om å legge ned forskningsfondet, men vil foreslå en omlegging som ytterligere vil forsterke forutsigbarheten i forskningsbevilgningene. Fremfor

å ha et eget fond for forskning, foreslår Venstre følgende modell: Innenfor Statens Pensjonsfond Utland (SPU) øremerkes et Forskningsfond på 100 mrd kr. Hvert år kan avkastning tilsvarende 4 pst benyttes til forskningsformål over statsbudsjettet. Retningslinjene for bruken av forskningspengene videreføres, men det legges til grunn at grønn teknologi skal være et prioritert område. Denne satsingen vil være avgjørende for å nå målsetningene i klimapolitikken.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2012 en samlet bokført satsing på miljø- og klimatiltak med ca 2,7 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 3: Økt satsing på miljø- og klimatiltak

Forskning klima/miljø	98,0
Miljøovervåking	5,0
Kulturminnevern	21,5
Villaks	70,0
Friluftstiltak og -aktiviteter, skjærgårdsparker og erverv av friluftsområder	75,0
Opprydningstiltak, SFT	50,0
Miljøkartlegging	5,0
Vrakpantordning for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy	41,0
Skogvern	20,0
Vannforvaltning	10,0
Oljevernberedskap	60,0
Klimatek (investeringsselskap)	145,0
Miljøteknologi-ordningen	75,0
Energifondet	100,0
Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0
MET-senteret (Havvindmøller)	30,0
CO ₂ -rensing Kårstø + internasjonalt	80,0
Transnova	20,0
Jernbane	950,0
Øvrige kollektivtransporttiltak	250,0
Belønningsordning, sykkel + sykkelveier etc	125,0
Mindre salg/sletting av klimakvoter	365,0
<i>Kulturminnefondet</i>	<i>200,0</i>
<i>Fondet for fornybar energi</i>	<i>5 000,0</i>
<i>Økte grønne skatter og avgifter</i>	<i>5 435,7</i>
SUM MILJØ, KLIMA ETC. (eks. fondsavsetning og skatt)	2 695,5

FÆRRE FATTIGE BARN

Fattigdom rammer enkeltmennesker – ofte uventet og tilfeldig, og av sammensatte årsaker. En del mennesker er varig ute av stand til å skaffe seg en inntekt de kan leve av. De skal ha et støttenivå som gir mulighet til et verdig liv. Støtteordninger som er avgjørende for barns livsvilkår, skal være rause. Venstres førsteprioritet vil være å bekjempe fattigdom og helseproblemer hos barn og barnefamilier.

Venstre er skuffet over at regjeringen, på tross for gjentatte løfter og selvkritikk, ikke tar dette mer på alvor. I valgkampen 2009 tok Venstres daværende leder Lars Sponheim til orde for et felles løft for å bekjempe barnefattigdom i Norge. Alle partier responderte positivt, men da Stortinget behandlet representantforslag 2 S (2009-2010) fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Abid Q. Raja om en tiltakspakke for å begrense og bekjempe fattigdom blant barn, viste det seg dessverre at dette kun var valgløfter uten reelt innhold. Venstre fremmer derfor en rekke av de tiltakene som ble framsatt i representantforslag fra Trine Skei Grande og Abid Q. Raja i Venstres alternative statsbudsjett for 2012. Hovedprioriteringene er økte sosialhjelpssatser, gradert foreldrebetaling i barnehager, økt satsing på rusbehandling og rehabilitering og ikke minst en gjennomgående satsing på flere arbeidsplasser og det å få flere i arbeid.

Det må unektelig være et paradoks for en regjering som lovet å avskaffe fattigdommen, at det etter seks års regjeringstid har blitt flere fattige barn i Norge. I følge SSB er det nå 74.000 barn under 18 år som lever i familier med vedvarende lav inntekt. Det er 6.500 flere enn da denne regjeringen overtok makten i 2005. Det virker heller ikke som om regjeringen helt tar alvor et inn over seg. Flere av tiltakene i statsbudsjettet for 2012 er direkte kontraproduktive for å få redusert fattigdommen. Det gjelder for eksempel forslag om å stramme inn overfor enslige forsørgere i Oslo, det gjelder forslag om å stramme inn overfor ASVL-bedriftene (skjermet sektor) og det gjelder svekking av BKA-programmet.

Det er også enkelte positive innslag, bl.a. har regjeringen nå fulgt opp et forslag som Venstre har hatt i sine alternative statsbudsjett de siste årene gjennom å øke prosenten i minstefradraget for lønsmottakere. Det er målrettet mot dem med de minste inntektene.

Det er i dag store forskjeller fra kommune til kommune når det gjelder satsene for sosialhjelp og hvorvidt kontantstøtte og barnetrygd regnes inn i inntektsgrunnlaget. Forskning viser at lave sosialhjelpssatser gir flere langtidsbrukere, mens høye sosialhjelpssatser får folk videre i livet. Venstre vil derfor innføre en nasjonal minstenorm for sosialhjelp til livsopphold (ekskl. boutgifter) som prisjusteres hvert år. Vi er også åpne for å se på om kriteriene for sosialhjelpssatsene er i tråd med de faktiske behov barn og unge opplever for å kunne bli inkludert i sosiale fellesskap på lik linje med andre. Venstre foreslår derfor en økt bevilgning på 760 mill. kroner for å innføre en opptrapping til en nasjonal minstenorm for sosialhjelp. I første omgang økes sosialhjelpssatsene med 20 pst fra 1.1.2012. En slik prosentvis økning vil for eksempel medføre en økning av den månedlige sosialhjelpen på 1.075,- for enslige sosialhjelpsmottaker.

Venstre mener at innføringen av makspris for oppholdsbetaling i barnehager har vært uheldig av flere grunner, men særlig fordi dette grepet faktisk har ført til at flere lavinntektsfamilier har fått økte utgifter til barnehageplass. Mens kommunene har redusert de høyeste barnehagesatsene for de mest velstående ganske kraftig, har flere av dem satt opp satsene for familier med de laveste inntektene. Færre kommuner enn tidligere graderer nå betalingen ut ifra foreldrenes inntekt. Inntektsgradert foreldrebetaling gir god fordelingsvirkning, og dermed er et viktig grep for å bekjempe fattigdom. Venstre foreslår derfor å bevilge 150 mill. kroner til inntektsgradert foreldrebetaling i barnehager. Venstre foreslår også å utvide ordningen med gratis kjernetid i barnehager for bydeler i Oslo med stor andel innvandrerbefolkning.

Foreldre med lav inntekt går ofte langt i å skjerme barna for virkningen av dårlig økonomi. Dette bekreftes blant annet i NOVA rapport nr 11/04. Det er imidlertid et problem at barn i lavinntektsfamilier deltar i mindre grad i organiserte fritidsaktiviteter enn barn i familier flest. Utstyr som ski, fotball, snowboard, skøyter etc. koster. Dette stigmatiserer disse barna og kan føre til mindre deltagelse i samfunnet også på andre områder. Mange frivillige organisasjoner arrangerer ferie – og fritidstilbud og sørger for utstyr. En rekke aktiviteter i skole er imidlertid ikke gratis, noe som ofte forhindrer disse barna i å delta. For å gi alle barn mulighet til å delta, foreslår Venstre å bevilge 25 millioner til tilskudd til frivillige organisasjoner som sørger for ferie- og fritidsaktiviteter.

Veien ut av fattigdom for svært mange henger sammen med muligheten til å forsørge seg selv gjennom arbeid. Venstre vil derfor satse målrettet på både flere arbeidsplasser og ikke minst det å få flere i arbeid. Det gjør vi gjennom å styrke arbeidslinjen helt gjennomgående i vårt budsjettforslag, bl.a. gjennom en rekke forslag til skatteendringer og tiltak over budsjettets utgiftsside. Samtidig må det også tilrettelegges langt bedre for de som av ulike årsaker har nedsatt arbeidsevne slik at disse kan få bidra etter evne. Mange som ikke kan arbeide i full stilling, kan likevel gjøre en betydelig innsats for eksempel i deltidsstillinger, gjennom midlertidige ansettelser og gjennom tilpassede arbeidsoppgaver osv.

Venstre vil derfor ha en målrettet satsing for å få personer med nedsatt funksjons- og arbeidsevne ut i arbeidslivet bl.a. gjennom økte bevilgninger til universell utforming, traineeplasser i offentlig sektor, redusert uføregrad (for å kombinere uførhet og arbeid) og omprioritering av 3000 tiltaksplasser til plasser for personer med nedsatt arbeidsevne.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2012 en samlet bokført satsing på fattigdomsbekjempelse på over 2,3 mrd kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 4: Tiltak for å bekjempe fattigdom

Div. tiltak for personer med nedsatt funksjons- og arbeidsevne (universell utforming, traineeplasser, redusert uføregrad, videreføring ASVL-bedrifter etc)	93,0
Omlegging tiltaksplasser, yrkeshemmede	36,0
Tiltak for å hindre drop-out (skole på byggeplassen m.m.)	20,0
Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0
Diverse boligtilskudd (inkl. hjemkjøp)	55,0
Tilskudd til frivillige org. (aktiviteter for fattige barn + innvandrerg.)	37,0
Omsorgslønn for foreldre med funksjonshemmede barn	75,0
Samarbeidstiltak skole/barnevern/rådgivning	50,0
Pilotprosjekt barn/ungdom med skrivevansker	25,0
Leksehjelp	175,0
Rehabilitering	200,0
Rusomsorg (herunder LAR), Kompasset mv	152,0
Styrking av helsesøstertjenesten	75,0
Flere spesialpedagoger	50,0
Styrket barnevernsutdanning	43,9
Tilskudd til gradert foreldrebetaling, barnehager	150,0
Gratis kjernetid i barnehager	40,0
Økte sosialhjelpssatser, 20 pst ⁸	760,0
Gratis tannlege 19-20 år	36,0
Økt prosentsats i minstefradraget i pensjonsinntekt til 28 pst	370,0
Videreføre ligningspraksis for enslige forsørgere i Oslo	8,0
SUM FATTIGDOMSBEKJEMPELSE	2 340,0

⁸ Medfører en økning i de månedlige satsene på hhv. 1.075 kroner til enslige, 1.785 kroner for ektepar/samboere, 1.620 kroner for enslige med ett barn og 2.875 kroner for par med to barn.

ENKELTE ANDRE SATSINGER

I tillegg til satsingene gjengitt innenfor hovedsatsingsområdene arbeidsplasser, forskning, utdanning og innovasjon, miljø og klima og fattigdomsbekjempelsen i tabellene 1-4 foran, fremmer Venstre i sitt alternative statsbudsjett forslag til en rekke andre satsinger og omprioriteringer. Venstre foreslår bl.a. 2.000 flere sykehjemsplasser, 2.000 flere barnehageplasser slik at også barn født etter 1.9. får plass, selvstendig opptjeningsrett for fedre og økt adopsjonsstøtte til 1G. Videre foreslår Venstre en økt kultursatsing på om lag 280 mill. kroner, inkludert en økt merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner på 200 mill. kroner. Vi foreslår også 500 flere kvoteflyktninger og økte bevilgninger til UDI for en mer effektiv saksbehandling knyttet til asylsøknader.

Venstre foreslår videre å sette av en pott på 100 mill. kroner under kommunaldepartementets budsjett for å kompensere kommunene for uforutsette utslag av samhandlingsreformen.

Det vises til vedlegg 1, side 33 for detaljert beskrivelse av samtlige forslag.

Venstre foreslår samlet påplusninger og omprioriteringer på om lag 9 mrd kroner i vårt alternativ.

Tabell 5: Andre tiltak og satsinger (utdrag)

Diverse tiltak barnehage (2000 flere plasser, rekruttering, forskning)	178,0
Momskompensasjon, frivillige org	200,0
Styrking av barnevernpedagogutdanningen	43,9
Div. kultur-tiltak	78,0
Styrking av politi og beredskap	94,1
Selvstendig opptjeningsrett fødselspermisjon for fedre ⁹	20,0
2000 flere sykehjemsplasser	109,0
UDI: Økt saksbehandling	30,0
500 flere kvoteflyktninger (netto)	46,8
Omprioritering til og styrking av det kommunale barnevernet	100,0
Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen	100,0

⁹ Bokført beløp. Pga av de fleste fedre tar ut papperm i slutten av perioden er bokført effekt bare 20 mill i 2012, mens fullårseffekten av forslagene (påløpt) er 575 mill. kroner.

ET GRØNNERE OG SUNNERE SKATTE- OG AVGIFTSSYSTEM

Skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre adferd. Venstre er derfor skuffet over at regjeringen heller ikke denne gang har benyttet denne anledningen til en kraftigere omlegging av skatte- og avgiftssystemet i en mer miljøvennlig retning. En samlet omlegging av skatte- og avgiftssystemet på om lag 1,5 mrd kroner siden valget i 2005 er etter vårt syn ikke spesielt dynamisk.

Det er i det store og hele vanskelig å se regjeringens mål med skattepolitikken, annet enn å holde det på 2004-nivået. For Venstre er det ikke skattenivået som er viktigst, men innretning på skattesystemet. Venstre ønsker å bruke skattesystemet til å stimulere adferd vi vil ha mer av og som gir mindre insitament til adferd vi ønsker mindre av. Derfor foreslår vi en kraftfull omlegging av hele skattesystemet hvor det å arbeide og eie, drive og investere i norsk næringsliv blir mer lønnsomt på den ene siden, mens det på den andre siden blir mindre lønnsomt å forurense eller å la være å omstille virksomheter og valg i hverdagen i miljøvennlig retning.

Konsekvensen av regjeringens skattepolitikk er at statlig og utenlandsk eierskap i norsk næringsliv blir kraftig favorisert. Venstre ønsker i stedet å stimulere til et spredt, privat norsk eierskap. Spesielt i en tid med stor økonomisk uro i mange land burde politikken vært lagt om i en retning som belønnet dem som ville investere i ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser, spesielt innenfor områder som klima- og miljøteknologi og ved å stimulere til mer miljøvennlig omstilling i det øvrige norske næringslivet. Tidspunktet for en slik omlegging er definitivt nå. Både det forhold at klimaproblemene er vår tids største politiske utfordring og at regjeringen skal holde det samlede skatte- og avgiftsnivået uendret tilsier en langt mer offensiv omlegging enn regjeringens forsiktige endring av enkelte avgifter.

Venstre vil ha mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd, og mindre skatt på arbeid, og foreslår i vårt alternative budsjett en slik omlegging fra rød til grønn skatt på om lag 5,4 mrd. kroner. Vi foreslår videre endringer og omlegging i skatte- og avgiftssystemet på ytterligere 2,5 mrd. kroner slik at Venstre i sitt alternativ foreslår endringer i regjeringens skatte- og avgiftsopplegg innenfor en ramme på drøye 8 mrd. kroner, med en netto skatte- og avgiftslette på 957,8 mill. kroner.

Lønns- og pensjonsinntekt

Venstre foreslår – som et ledd i et kraftfullt grønt skattesifte – lettelser i lønns- og pensjonsinntekt på ca 3. mrd kroner bokført og 4. mrd kroner påløpt i vårt alternative statsbudsjett. Lettelser kommer i all hovedsak til dem med ”vanlige” inntekter og underbygger den overordnede utfordringen om flere i arbeid og flere arbeidsplasser som gjennomsyrrer hele Venstres alternative statsbudsjett for 2012.

Konkret foreslår Venstre bl.a. å øke minstefradraget i lønnsinntekt til 80.000 kroner. Vi foreslår å endre og øke personfradragordningen. For personer i klasse 1 (de fleste) vil det ikke bli noen annen endring enn økt fradrag til 47.000 kroner. Venstre foreslår videre å heve innslagspunktet i toppskatten til 500.000 kroner og heve fribeløpet til 50.000 kroner. En slik heving av innslagspunktet vil være i tråd med nivået på gjennomsnittelig lønnsinntekt for heltidsansatte i 2012 gitt en lønnsvekst på 4 pst slik regjeringen legger til grunn.

For å stimulere til at flere står lenger i arbeid foreslår Venstre å innføre et særskilt skattefradrag på 6.000 kroner for alle arbeidstakere mellom 62 og 67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd). Venstre foreslår også en rekke ordninger som stimulerer til økt sparing, bl.a. til bolig og egen pensjon. Vi foreslår å øke grensene for BSU-ordningen til 25.000 kroner årlig og 300.000 kroner totalt, og samtidig øke prosentsatsen fra 20 til 28 pst. For en person under 34 år som benytter ordningen fullt ut, vil det medføre en årlig skattelette på 3.000 kroner i forhold til regjeringens opplegg. Vi foreslår videre å øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsspareordninger til 40.000 kroner årlig og økte grensen for skatterabatt ved kjøp av aksjer i egen bedrift til 5.000 kroner.

For pensjonister foreslår Venstre både å øke proSENTsats og beløpsgrenser i minstefradraget i pensjonsinntekt. ProSENTsatsen foreslås økt med to prosent (tilsvarende den økning som skjer i proSENTsatsen for minstefradrag for lønnsinntekt) til 28 prosent og minstefradraget økes til 68.000 kroner. Dette vil særlig være gunstig for de pensjonistene med lave eller ordinære pensjonsinntekter.

Som det framgår av eksempelet på side 25 vil en person med en inntekt på 500.000 kroner kunne få en netto skattelette på om lag 3.500 kroner med Venstres samlede skatte- og avgiftsopplegg for 2012.

Frivillige organisasjoner

Venstre foreslår også en rekke grep for å styrke de frivillige organisasjonene. I tillegg til å styrke momskompensasjonsordningen med 200 mill. kroner og styrke frivillige organisasjoner på en rekke andre punkter på statsbudsjettets utgiftsside, foreslår Venstre en rekke endringer innenfor skatte- og avgiftssystemet.

Vi foreslår å øke maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25.000 kroner. Vi foreslår å øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt til 8.000 kroner og øke beløpsgrensene for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50.000 kroner per ansatt/500.000 kroner per frivillig organisasjon. I tillegg foreslår vi å heve grensene for plikt til momsregistrering for allmenntilguttige og veldedige organisasjoner til 500.000 kroner. Samlet gir dette forbedringer i skattereglene tilsvarende 45 mill. kroner i 2012.

Arveavgift og formuesskatt

Venstre er av den oppfatning at formuesskatten stimulerer til forbruk i stedet for sparing, og til investering i eiendom eller i utenlandske aksjer i stedet for i norsk næringsliv og norske arbeidsplasser. Formuesskatten er en betydelig belastning for næringslivet, spesielt for nystartede bedrifter. I tider med økonomisk uro er det viktig at bedrifter har bygget opp egenkapital, noe eierne i dag blir straffet for gjennom formuesskatten. Venstre ønsker at nordmenn som ønsker å investere og eie i Norge ikke skal få dårligere vilkår enn utenlandske og/eller statlige eiere. Derfor vil Venstre at formuesskatten reduseres ved en gradvis økning av bunnfradraget og en lavere verdsettelse av aksjer. Dette konkretiseres i Venstres alternative statsbudsjett ved at bunnfradraget i formuesskatten økes til 900.000 kroner, noe som vil medføre at 116.000 færre vil måtte betale formuesskatt, og ved at verdsettelsen av aksjer reduseres med 10 prosent. Det vil bety at flere vil finne det lønnsomt å investere i aksjer og eierskap i norske bedrifter heller enn i enda flere hus og hytter. På sikt vil Venstre at hele formuesskatten fjernes.

På samme måte som formuesskatten, rammer arveavgiften ofte urettferdig, spesielt ved arv av familieeiendommer og ved generasjonsskifte i bedrifter. Med dagens arveavgiftssatser har mange ikke råd til å overta en eiendom eller en bedrift som har vært i familiens eie i generasjoner. Venstre foreslår derfor å fjerne hele arveavgiften i vårt alternative statsbudsjett for 2012. Samlet innebærer Venstres forslag om endringer i formuesskatt og arveavgift en lettelse på ca 2 mrd kroner bokført og ca 3,5 mrd kroner påløpt.

Næringsliv og selvstendig næringsdrivende

I tillegg til endringene og forbedringene når det gjelder formuesskatt og arveavgift som definitivt vil komme norsk næringsliv til gode, foreslår Venstre en rekke lettelser i beskatningen av norsk næringsliv og for de selvstendig næringsdrivende og de minste bedriftene.

Venstre er spesielt opptatt av å stimulere til forskning og utvikling generelt, og FoU innenfor miljø- og klima spesielt. Derfor foreslår vi flere tiltak som målrettet gir skattelette dersom det har en miljø- og klimaeffekt. Konkret foreslår Venstre å øke avskrivningssatsene for maskiner mv til 25 pst. I tillegg foreslår vi å øke avskrivningssatsen med ytterligere 5 pst ved investeringer som har en påvist miljøeffekt og/eller medfører energieffektivisering.

Venstre foreslår også en rekke forbedringer i SkatteFUNN-ordningen. Vi foreslår å øke prosjektgrensene til 8 mill. kroner for bedriftsinterne prosjekt og 12 mill. kroner for eksternt utførte prosjekter. Vi foreslår å fjerne begrensningene knyttet til maksimal timesats på 530 kroner og maksimalt antall timer (1.850) per år. Vi foreslår videre å innføre et nytt ekstra kriterium som utløser fradrag for FoU-kostnader knyttet til prosjekter innenfor klima, miljø og/eller energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner (bedriftsinterne) og 4 mill. kroner (eksterne). Venstre foreslår også å innføre et generelt skattefritak for forskningsinstitutter som utfører allment tilgjengelig forskning.

Venstre foreslår videre at det innføres en egen skattestimuliordning (KapitalFUNN) for langsiktig investering i ny næringsvirksomhet og at nystartede bedrifter med inntil 5 ansatte får arbeidsgiveravgiftsfritak de tre første årene. Begge deler er målrettede tiltak for å hjelpe nystartede bedrifter over den første kritiske fasen. I tillegg foreslår Venstre å avskaffe arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger for å få flere bedrifter til å ta inn lærlinger. Dette er et målrettet tiltak for å få en del av de 3.000 som i dag står uten lærlingeplass inn i arbeidslivet.

Venstre er svært opptatt av å legge forholdene best mulig til rette for selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonforetak – ikke minst slik at flere kan ta et slikt yrkesvalg. Derfor foreslår Venstre i sitt alternative statsbudsjett en rekke forbedringer for selvstendig næringsdrivende bl.a. mulighet til å velge et bunnfradrag på linje med vanlige arbeidstageres rett til minstefradrag, skattemessig likebehandling av enkeltpersonforetak og aksjeselskap gjennom å innføre en fondsordning etter svensk mønster, endringer av betalingsrutinene for forskuddsskatt, heve grensene for rett til årlig mva-oppgave til 2 mill. kroner og å øke maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonforetak til 6 pst. Vi er også sterkt mot den innstramning som regjeringen foreslår når det gjelder å fjerne lønnsfradraget for selvstendig næringsdrivende med ansatte.

I tillegg foreslår vi bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende og gjeninnføring av en egen tilskuddsordning på 40 mill. kroner for ulønnet forskningsinnsats over statsbudsjettets utgiftsside.

Økte miljøavgifter

Som et ledd i et reelt grønt skatteskifte fremmer Venstre forslag om økte miljøavgifter på 5,4 mrd kroner bokført og 6,2 mrd kroner påløpt i vårt alternative budsjett for 2012. På ett år gjør Venstre altså et skatteskifte som er mangedobbelt av det regjeringen har fått til gjennom sju statsbudsjett. Venstre registrer til vår tilfredshet at det er svært mange som nå har fått opp øynene for Venstres skattemodell og viser i den forbindelse til finanskomiteens høring om statsbudsjettet for 2012 hvor toneangivende organisasjoner som YS, Akademikerne og Virke alle tok til orde for et reelt grønt skatteskifte.

Generelt øker Venstre de fleste miljøavgiftene med om lag 10 prosent. I tillegg foreslår vi en kraftfull økning, dvs. en dobling i grunnavgiften i fyringsolje for å få fortgang i utskifting av gamle og forurensende oljefyrer. Venstre foreslår videre at prinsippet om at forurenseren betaler skal gjelde for alle områder, og foreslår derfor å avvikle ordningene med gratis utslippskvoter for CO₂ for gasskraftverk og pålegge samme CO₂-avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som det er på Snøhvit.

Moms, tobakk, alkohol og toll

Venstre vil stimulere til et sunnere kosthold/livsstil gjennom en omlegging av mva-systemet kombinert med høyere tobakksavgifter. Konkret foreslår vi at det ikke blir moms på frukt og grønt (0 pst.), mens det blir full mva-sats (25 pst.) på brus og sterkt sukkerholdig drikke og at den generelle matmomsen økes med ett prosentpoeng, alt med virkning fra 1. juli 2012. Samlet innebærer en slik endring en betydelig reduksjon i de samlede matprisene, hvor den største lettelsen kommer til de som har det sunneste kostholdet.

I tillegg foreslår vi en rekke mindre endringer i mva-regelverket bl.a. knyttet til fritak for mva for e-bøker, pdf-aviser, billettsalg ved idrettsarrangement og heving av grensen for avgiftsfri import fra 200 kroner til 500 kroner.

For å stimulere til en sunnere livsstil foreslår Venstre også å øke tobakksavgiftene med 10 pst, avskaffe taxfree-handel med tobakksvarer og endre på alkoholavgiftene slik at brennevin blir dyrere, mens vin og "pol-øl" blir billigere.

Effekten av Venstres skatte- og avgiftsopplegg 2012

Under følger et typeeksempel av konsekvensene av Venstres forslag til endringer i skatte- og avgiftssystemet for 2012 for en "vanlig" person. Regnestykket under viser at vedkommende vil få en netto skattelette på 3.693,- kroner. Som det framgår av tabellen under er den største "enkeltlettelsen" i formuesskatten. Dersom denne holdes utenfor vil netto skattelette allikevel bli på ca. 2.000,- kroner. Til sammenligning vil en person med samme forutsetninger fått om lag samme skatt eller en ørliten skatteskjerpelse med regjeringens opplegg.

Regnestykket under er basert på følgende:

En gift person, 2 barn, bor i 150 kvm enebolig som varmes opp av elektrisitet, kjører 12.000 km årlig i "vanlig" dieselbil, fagorganisert. Har en årsinntekt på 500.000 og 1. mill i formue. Sparer 1.500 pr mnd i pensjonsspareordning. Ikke-røyker.
(Vi legger til grunn at ektefelle har samme lønn og formue og at man deler på utgifter til elektrisitet, bensin og matinnkjøp 50/50).

Økt minstefradrag til 80.000 (økt fra 78.150)	-518
Økt personfradrag til 47.000 (økt fra 45.350)	-462
Redusert fradrag for fagforeningskontingent til 1.800 (reduert fra 3.750)	+546
Økte grenser i individuell pensjonsspareordning til 40.000 pr år.	-840
Økt innslagspunkt i toppskatten til 500.000 (økt fra 490.000)	-900
Økt innslagspunkt i formuesskatten til 900.000 (økt fra 750.000)	-1.650
Økt el-avgift, 1 øre kWh ¹⁰ (+ mva)	+156
Økt diesel- og CO ₂ -avgift (økes med hhv 50 og 10 øre literen + mva) ¹¹	+315
Endringer i mva på matvarer (1 pst. gen økning i mat-moms, 0 moms på frukt og grønt, 25 pst på brus). ¹²	-480
Effekt av andre økte miljøavgifter ¹³	+140
SUM (netto skattelette)	-3.693

Venstres endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2012 fremkommer av tabell 6 på de neste sidene (alle tall er i mill. kroner). Alle negative tall betyr skattelette. Vi henviser også til tabellen på side 33-37 som beskriver de ulike skatteforslag litt mer utgående.

¹⁰ Baseres på et forbruk på ca. 25.000 kWh i året, som er noe over gjennomsnittet per husholdning (se: <http://www.ssb.no/husenergi/>) og som deles på to inntekter.

¹¹ Baseres på 12.000 km årlig, snittforbruk på 0,7 per mil som deles på to inntekter.

¹² Baseres på følgende: Totalt forbruk av mat = 11,7 pst av disp. inntekt (anslått til 380.000), frukt og grønt 425,- per uke (se: <http://www.adressa.no/forbruker/article1646096.ece>) og gjennomsnittbrusforbruk på 65 liter brus á 15,- per liter per person/året (se: http://www.helsedirektoratet.no/ernaering/matvarer_og_n_ringsstoffer/sukker/sukker_inntak_og_kilder_67_463). Alt med halvårseffekt og delt på to inntekter.

¹³ Basert på 50 plastposer á 1,- og økt miljøavgift på drikkevareemballasje (brus) 200 enheter á 0,30 + mva.

Tabell 6: Venstres skatte- og avgiftsopplegg 2012	Bokført	Påløpt
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 80 000	-900,0	-1130,0
Økt prosentsats i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-370,0	-460,0
Endre ordningen med personfradrag til 3 klasser. (Personfradrag i skatteklasser 1 økes til 47.000, skatteklasser 2 til 94.000 og ny skatteklasser 3 (skatteyttere som forsørger ektefeller) settes til 66.000.)	-890,0	-1120,0
Økt minstefradrag i pensjonsinntekt til 68 000	-175,0	-210,0
Økt innslagspunkt i toppskatten til 500 000.-	-630,0	-790,0
Gir om lag 53 000 færre toppskattebetalere.		
Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribelegget) til 49.600,- (dvs. teknisk 50 000)	-130,0	-160,0
Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000,-	-20,0	-65,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000,-	-34,0	-40,0
Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40 000,-	-90,0	-110,0
Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25 000 og totalt sparebeløp til 300 000 (men beholde aldersgrense på 34 år).	-250,0	-310,0
Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-380,0	-470,0
Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000,-	-13,0	-16,0
Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000 per ansatt/500 000 totalt, frivillige org	-8,0	-10,0
Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000,-	-59,0	-73,0
Ikke endring av skattebegrensingsreglene for enslige forsørgere i Oslo	-8,0	-10,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	570,0	570,0
Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15 000,-	89,0	111,0
Gå mot regjeringens forslag om å øke lav kilometersats i reisefradraget til 50 000 km	30,0	37,0
Flatt foreldrefradrag 20 000,-	50,0	60,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	50,0	65,0
Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging	80,0	100,0
Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0
SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT	-2983,0	-3901,0
Økt bunnfradrag i formuesskatten til 900 000,- Et slikt forslag innebærer at anslagsvis 116 000 færre betaler formuesskatt	-790,0	-990,0
Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i formuesbeskatning av aksjer	-600,0	-700,0
Gå mot regjeringens forslag om økt likningsverdi med 10 pst på eiendommer i utlandet	-42,0	-52,0
SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN	-1432,0	-1742,0
Fjerne hele arveavgiften	-540,0	-1790,0
"Herreløs arv" tilfaller frivillige org.	-1,0	-1,0
SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN	-541,0	-1791,0
Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-515,0	-1865,0
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning	-50,0	-100,0

av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering		
KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-600,0
Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende	0,0	0,0
Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as	0,0	0,0
SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill for bedriftsinterne og 12 mill for eksterne prosjekter.	0,0	-120,0
SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 530 kroner.	0,0	-150,0
SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen.	0,0	-5,0
SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill for bedriftsekstern støtte	0,0	-10,0
Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0
Gå mot regjeringens forslag om å fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonsforetak med ansatte	-222,0	-222,0
Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar 2012	-250,0	-300,0
Halv arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-325,0	-390,0
Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-350,0	-350,0
Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0

SUM SKATTELETTE NÆRINGSLEV

-1752,0 -4162,0

Dobling av CO ₂ -avgiften på petroleumsvirksomhet på sokkelen	190,0	380,0
Økt bensinavgift, ca 10 pst	530,0	580,0
Økt autodieselavgift, ca 10 pst	1100,0	1200,0
Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-290,0	-320,0
Økt el-avgift 1 øre/kWh	505,0	670,0
Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	210,0	280,0
Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen.	1125,0	1230,0
Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 10 øre literen	635,0	691,0
Gå mot regjeringens forslag om redusert CO ₂ -avgift på innenriks luftfart	70,0	80,0
Avvikle ordningen med gratis utslippskvoter av CO ₂ for gasskraftverk	136,7	136,7
Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	315,0	345,0
Økt svovelavgift, 5 øre liter	26,0	29,0
Økt miljøavgift på HFK og PFK, 10 pst	36,0	39,0
Økt NO _x -avgift, ca 10 pst	4,0	5,0
10 pst økning av miljøavgiftene på drikkevareemballasje	43,0	51,0
Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr pose	800,0	800,0

SUM ØKTE MILJØAVGIFTER

5435,7 6196,7

Ingen mva-sats fersk frukt og grønt fra 1.7.2012.	-900,0	-1400,0
Full mva-sats på brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer fra 1.7.2012.	200,0	275,0
Øke matmomsen med ett prosentpoeng kombinert med lav sats på frukt og grønt og full sats på brus etc. fra 1.7.2012.	320,0	500,0
Ingen mva på leasing/langtidsleie av el-biler	-4,0	-5,0
Mva-fritak for leasing av batterier til el-biler	-2,5	-3,0
Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0

Momsfritak for e-bøker	-25,0	-25,0
Momsfritak for pdf-aviser	-20,0	-20,0
Heve grensen for tollfri import til 500,-	-55,0	-60,0
Heve plikt til momsregistrering for allmennyttige og veldedige organisasjoner til 500 000,-	-4,0	-5,0
<i>SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET</i>	-530,5	-783,0
Toll- og kvotefri adgang for alle DAC-land	-25,0	-30,0
Økt avgift på brennevin(sbasert drikke)	90,0	100,0
Redusert avgift på vin og "pol-øl" (alkoholdig drikk mellom 4,7 og 22 volumprosent)	-90,0	-100,0
Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	460,0	500,0
Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	700,0	800,0
Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0
Redusert dokumentavgift	-260,0	-270,0
<i>SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG</i>	845,0	970,0
SUM ALLE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG	-957,8	-5212,3

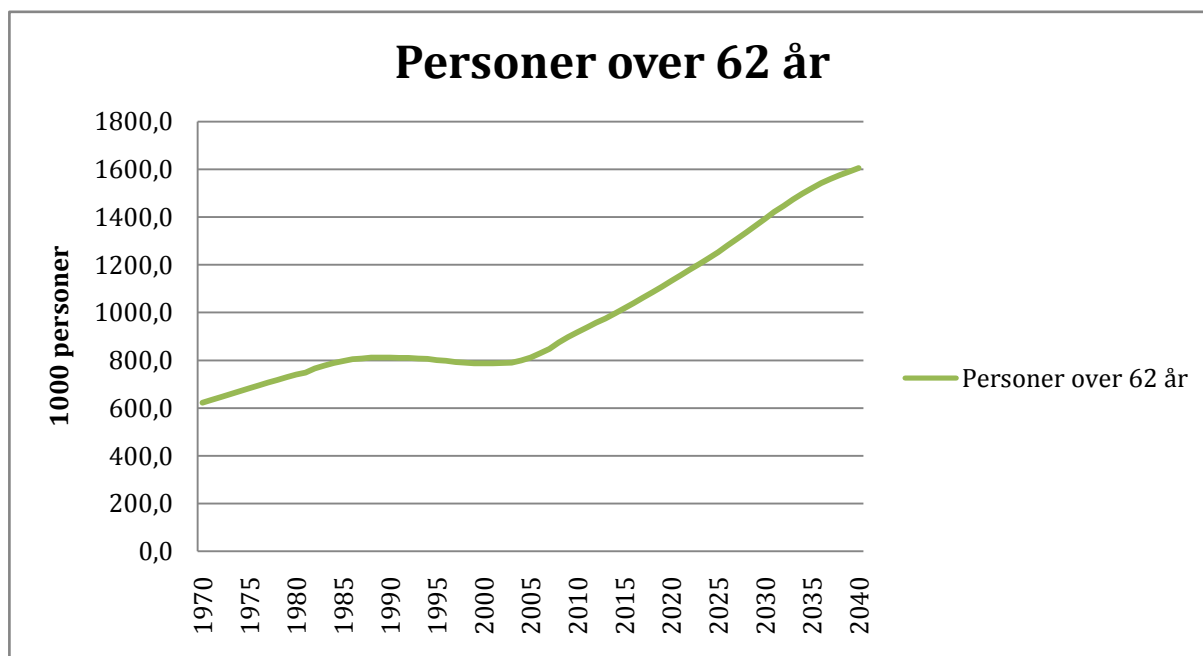
KUTT/OMPRIORITERINGER OG ØKTE INNTEKTER

I vårt alternative statsbudsjett foreslår Venstre ulike innsparingstiltak/omprioriteringer på om lag 9,4 mrd kroner. I tillegg foreslår Venstre samlet 368,6 mill. kroner i økte inntekter gjennom økt utbytte og salg av eiendom.

Venstre er spesielt opptatt av å omprioritere innenfor velferdsområdet og modernisere offentlig forvaltning. Det er bare på denne måten vi kan sikre et bærekraftig velferdssamfunn også i framtiden. Derfor foreslår Venstre en del viktige strukturgrep, bl.a. knyttet til AFP og sykelønn.

Venstre er glad for at de nåværende regjeringspartier og Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti har samlet seg om en felles pensjonsreform som skal være bærekraftig og stå seg over tid. Et av hovedelementene i det nye pensjonssystemet er at det skal være lønnsomt å stå lenger i arbeid. Det er viktig av mange årsaker, ikke minst for den framtidige finansieringen av folketrygden. Allerede i dag er folketrygden underfinansiert med 100 mrd kroner (jfr. side 71, i prop. 1 Statsbudsjettet 2012 (Gul bok)). Det er også avgjørende at vi lykkes med å heve den reelle pensjonsalder i årene som kommer, dersom vi skal løse den store arbeidskraftsituasjonen vi står overfor.

Venstre har kommet til den erkjennelse at det å videreføre AFP-ordningen ikke er i tråd med disse prinsippene. Skal vi styrke og videreutvikle de mange og gode velferdstilbudene vi i dag har, er vi nødt til å prioritere og til å foreta politiske valg. På denne bakgrunn mener Venstre at AFP-ordningen over tid må avvikles. Staten bruker i dag vel 4,9 mrd kroner på AFP-ordningen, som i realiteten er et tilskudd og påskudd for å gjøre det motsatte av det som pensjonsreformen legger opp til. Kommunesektoren har også betydelige utgifter knyttet til AFP-ordningen, i tillegg til omfattende utfordringer knyttet til finansiering av kommende pensjonsforpliktelser generelt. Disse kostnadene vil bare eskalere over tid og binde opp betydelige midler som burde og kunne vært gitt til andre og mer trengende grupper. Som tabellen under viser vil antall personer over 62 år vil dobles i løpet av de neste 30 årene.

Venstre legger i sitt alternative statsbudsjett til grunn en utfasing av AFP-ordningen over 10 år, med årlige reduksjoner i tilskudd på 10 pst fra 2012.

Utgiftene til sykelønn er på et høyt nivå i Norge og det er dessverre svakt økende igjen. Samlet er det anslått at 33,3 mrd kroner vil bli brukt på sykelønn over statsbudsjettet i 2012, hvilket er et formidabelt beløp. I tillegg kommer kostnadene private bedrifter og kommunene har når det gjelder å dekke kostnadene de første 16 dagene. Etter Venstres oppfatning at kan og må det gjøres betydelig mer for å få ned utgiftene knyttet til sykelønn. Venstre foreslår derfor at det innføres såkalte normerte sykemeldinger etter svensk modell om ”lämpliga sjukskrivningstider”.

Vi legger til grunn at innføring av normerte sykemeldingsperioder vil føre til at gjennomsnittelig sykemeldingsperioder (som finansieres av Folketrygden) reduseres med en dag fra i snitt 51,5 til 50,5 dager. En slik endring vil medføre en innsparing på om lag 655 mill. kroner i Folketrygdens utgifter.

Venstre mener videre at sykelønnsordningens omfang må reduseres. I Venstres alternative statsbudsjett for 2012 foreslås det derfor å redusere sykelønnsperioden fra 12 til 11 måneder. Dette vil etter vårt syn også være i tråd med den ny IA-avtalens hovedhensikt med både tidligere innsats og tidligere avklaring. Det er i realiteten svært få, 3 pst av alle sykemeldte, som vil bli påvirket av en slik omlegging og resultatet vil for de aller færreste medføre annet enn tidligere avklaring – enten tilbake til arbeidslivet eller tidligere overgang til andre typer ytelser – i første rekke arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. En slik omlegging vil gi en netto innsparing på om lag 455 mill. kroner.

Venstre mener videre at Stortinget må tørre å ta en samlet diskusjon om ytelsesnivået på de ulike trygdeytelsene. Det bør utredes en reell ”solidaritetsreform” som medfører at ytelsene til sykelønn reduseres til for eksempel 90 prosent, mens ytelsene til varig uførhet og eventuelle andre ytelser til personer som varig er ute av arbeidslivet økes tilsvarende.

I tillegg til endringene/innsparingene i AFP og sykelønnsordning foreslår Venstre at antallet ventedager (dagpenger) utvides fra 3 til 5 dager (tilbake til Bondevik II-reglene), lønnsreguleringer forenkles (og strammes noe inn) og Finnmarks-tillegget i barnetrygden foreslås avvirket og egenandelene knyttet til egenandelstak I økes noe (og mest for de med inntekter over 500.000 kroner). Samlet gir disse endringene innsparinger på 2.224 mill kroner i 2012.

Venstre foreslår videre kutt i offentlig administrasjon på 362,7mill. kroner og en mer effektiv forvaltning gjennom å innføre momsnøytrale innkjøp i staten og økt samordning og konkurranseutsetting i helse-regionene. Samlet anslår Venstre på usikkert grunnlag at dette gir en innsparing på 500 mill. kroner.

Av andre store innsparingstiltak foreslår Venstre å avvikle nettolønnsordningen for sjøfolk, avvikle subsidier innenfor landbruket til eksportstøtte til bl.a. ost, pelsdyrfôr, skogsbilveier og granplanting, med en samlet innsparingseffekt på ca 366 mill. kroner og ingen bevilgninger til petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Jan Mayen (150 mill. kroner).

I tillegg til å avvikle det statlige bidraget til AFP over en 10-årsperiode, foreslår Venstre i sitt alternative budsjett et eget skattefradrag på kr 6 000 for arbeidstakere mellom 62-67 år, kombinert med økt trygdeavgift for AFP-pensjonister. Samlet mener Venstre at disse tiltakene (en kombinasjon av gulrot og pisk) vil gi 2 000 færre AFP-pensjonister årlig. I tillegg legger vi til grunn at Venstres opplegg samlet sett vil medføre at 3 000 flere går fra dagpenger til lønnet arbeid og at dette vil ha en positiv effekt på så vel inntekts- som utgiftssiden i budsjettet. Vi understreker at dette etter vårt syn er svært nøkternt anslag. Samlet vil dette medføre store innsparinger i utgifter til trygd/dagpenger/ arbeidsmarkedstiltaksplasser på til sammen om lag 1.040 mill. kroner.

Venstre foreslår videre at reduksjon i de norske klimagassutslippene i større grad må tas gjennom innenlandske tiltak enn kvotekjøp. Vi viser i så måte til vårt skatte- og

avgiftsopplegg i tillegg til at vi foreslår mindre bevilgninger til kjøp og salg av internasjonale klimakvoter.

Enkelte kutt må sees i direkte sammenheng med omprioriteringer/utgiftsøkninger innenfor samme område. Det gjelder for eksempel satsing på flere og bedre lærere heller enn økt timetall i skolen, det gjelder større fleksibilitet og en endret innretning på ordningen med leksehjelp, det gjelder innenfor bistands-området, det gjelder omprioriteringer innenfor barnevernet, en mer målrettet stipendordning for lærebøker i videregående skole og innenfor samferdselssektoren.

Venstres forslag til kutt og omprioriteringer i 2012 fremkommer av tabell 7 under (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 7: Kutt, omprioriteringer og økte inntekter

Nominell videreføring av driftstilskuddet hos fylkesmannsadm.	40,0
Nominell videreføring departementenes servicesenter.	20,0
Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	40,0
Elektronisk ID	25,0
Prosjektering av bygg, Statsbygg	66,0
Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg	135,0
Kjøp av eiendom Statsbygg	70,0
Finnmarks- (og Svalbard) tillegg i barnetrygden	79,0
Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat)	100,0
Kultur i inkluderende arbeidsliv	5,5
Den kulturelle spaserstokken	28,7
Kulturdep. "til disp."-post	7,3
Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	20,9
Omprioritering bistand	100,0
Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	64,0
Implementering av datalagringsdirektivet	13,3
DNA-register	30,0
Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	75,0
Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	30,0
MERKUR-ordningen m.m.	19,2
Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	27,2
Kontaktutvalget mellom innvandrere- og myndighetene	6,4
Tiltak mot ufrivillig deltid.	25,8
3.000 færre ordinære tiltaksplasser	310,0
Gradvis avvikling av det statlige bidraget til AFP over 10 år	606,3
2000 færre AFP-pensjonister som følge av skatte-stimuli.	189,2
Mindre dagpenger som følge av 3000 flere arbeidsplasser i vårt samlede opplegg	540,0
Utvide antall ventedager fra 3 til 5	186,0
Forenklinger i lønnsgarantiregelverket	63,0
Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.	655,0
Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	1047,0
Innstramming i ordningen "støtte til bil"	270,0
Nedlegging av Heimevernsungdommen	5,1
Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	1333,0
Meglerhonorar etc statlig oppkjøp	25,7
Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	5,0
Ikke støtte til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	0,9
Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt	16,5

Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	100,0
Eksportstøtte for bearbeidede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	30,0
Fjerning av subsidier til pelsdyrfôr	23,2
Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen, Nordland IV og V	150,0
Kjøp av pendlerboliger, Stortinget	45,0
Tilskudd, skolefrukt	18,4
Nasjonale helseregistre	20,0
Redusert apotekavanse 1 prosentpoeng	65,0
Økning i egenandelstak 1 med 200 kr for alle	215,0
Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kr for personer med inntekt over 500.000,-	58,0
E6 Filefjell	220,0
Kjøp av "ulønnsomme" posttjenester	89,0
Prisjustering av foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager	240,7
Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	103,8
Reversering av lovfestet og pålagt kommunal leksehjelp (omfordeles til frivillig)	198,3
Reversering av timetallsutvidelser 2009-2010	123,0
Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	350,8
Innføre ordning med momsnøytrale innkjøp i staten	500,0
Ostehøvelkutt i departementene	200,0
Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	135,4
Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	60,0
Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av avvikling av arveavgiften	25,0
Mindre kjøp av klimavoter	254,3
SUM KUTT/OMFORDELING	9389,9
Salg av statlig eiendom	200,0
Salg/sletting av klimavoter (tapte inntekter)	-365,0
Økt utbytte Statkraft/Entra/Argentum	533,6
SUM ØKTE INNTEKTER	368,6
SUM ØKTE KUTT/OMPRIORITERINGER OG ØKTE INNTEKTER	9 758,5

VEDLEGG 1:

DETALJERT OVERSIKT OVER VENSTRES ALTERNATIVE STATSBUJSJETT MED POSTER OG BOKFØRT OG PÅLØPTE STØRRELSER. (Henvissningen til spørsmål i høyre kolonne er svar fra finansdepartementet på spørsmål av provenyberegninger mv fra ulike partier i forbindelse med statsbudsjettbehandlingen for 2012. Se:

<http://www.statsbudsjettet.no/templates/budsjettsporsmaal.aspx?id=53357>)

DEL I: SKATTE OG AVGIFTSOPPLEGGET

Ram me	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
22	5501.72	Økt minstefradrag lønnsinntekt til 80.000	-900,0	-1130,0	Regjeringens forslag er 78.150,-	V17
22	5501.72	Økt prosentsats i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-370,0	-460,0	Harmonering med økning i minstefradragsprosent for lønnsinntekt. Treffer dem med lavest pensjonsinntekt.	V18
22	5501.72	Endre ordningen med personfradrag til 3 klasser.	-890,0	-1120,0	Det foreslås å opprettholde klasse 1 (men øke fradraget fra 45350 til 47000), lage en ny skattekasse 2 for arbeidstakere som forsørger ektefelle (ektefelle ikke i arbeid) med fradrag på 66.000 (90.700 i dag) og en skattekasse 3 for enslige forsørgere med fradrag på 94.000 (90.700 i dag). Omleggingen stimulerer til å få flere i arbeid og minsker påskudd for spesielt innvandrerkvinner til å (for)bli hjemmeværende.	V14 V15
22	5501.72	Økt minstefradrag i pensjonsinntekt til 68.000	-175,0	-210,0	Regjeringens forslag er 65.450,-	V20
22	5501.72	Økt innslagspunkt i toppskatten til 500.000.-. Gir om lag 53.000 færre toppskattebetalere.	-630,0	-790,0	Regjeringens forslag er 490.000.	V2 V3
22	5700.71	Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49.600,- (dvs. teknisk 50.000)	-130,0	-160,0	Regjeringens forslag er 39.600,- Denne beholdes også nominelt uendret = liten skatteskjerpelse	V7 H87
22	5501.72	Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25.000,-	-20,0	-65,0	Dagens grenser er 12.000,-	V26
22	5501.72	Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5.000,-	-34,0	-40,0	Dagens grenser er på 1.500,-	V45
22	5501.72	Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40.000,- og innføre symmetrisk beskatning	-90,0	-110,0	Dagens grense er på 15.000,-. Som ledd av pensjonsforliket står opposisjonen fritt til å foreslå økninger i dette beløpet.	V24
22	5501.72	Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25.000 og det totale sparebeløp til 300.000 (men beholde aldersgrense på 34 år).	-250,0	-310,0	God "pakke" for å hjelpe unge inn på boligmarkedet. Dagens beløpsgrenser er 20.000 årlig, maksimalt 150.000.	V28 V29 V30 H82

22	5501.72	Eget skattefradrag på 6.000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-380,0	-470,0	For å stimulere flere til å stå lenger i arbeid. Må sees i sammenheng med endringer i AFP etc.	H44
22	5501.72 5700.71	Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8.000,-	-10,0 -3,0	-12,0 -4,0	Dagens grense er 4.000	V49
22	5700.72	Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50.000 per ansatte/500.000 per frivillig organisasjon	-8,0	-10,0	Dagens grense er 45.000/450.000	KrF16
22	5501.72 5700.71 5700.72	Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3.000,-	-34,0 -9,0 -16,0	-42,0 -11,0 -20,0	Dagens generelle grense er 1.000,-. For lønnsutbetalinger for arbeid knyttet til hjemmet er den 4.000.	V50
22	5501.72	Ikke endring av skattebegrensingsreglene for enslige forsørgere i Oslo	-8,0	-10,0	Dårlig begrunnet og dårlig sosial profil.	
22	5501.72	Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	570,0	570,0	Maksimal grense settes til 1.800,- mot foreslått 3.750,- fra regjeringen	V27
22	5501.72	Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15.000,-	89,0	111,0	Regjeringen foreslår nominell videreføring av dagens grense på 13.700,-	V25
22	5501.72	Gå mot regjeringens forslag om å øke lav kilometersats i reisefradraget til 50.000 km	30,0	37,0	Ikke spesielt miljøvennlig. Dagens grense er 35.000 km årlig.	
22	5501.72	Flatt foreldrefradrag 20.000,-	50,0	60,0	I dag er fradraget 25.000 for første barn og 15.000 for påfølgende barn. Noe ulogisk at ikke dette skal være likt for alle barn, selv om det er søskenmoderasjon i barnehager.	V32
22	5501.72 5700.71	Økte skatteinntekter som følge av 2.000 færre AFP-pensjonister	38,0 12,0	49,0 16,0	Må sees i sammenheng med eget skattefradrag, økt trygdeavgift etc.	V60 V61
22	5501.72 5700.71	Økte skatteinntekter som følge av 3.000 flere fra dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging	60,0 20,0	75,0 25,0	Trolig er den reelle effekten langt mer enn 3.000, men vi velger moderasjonslinja...	V61
22	5700.71	Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0	Må sees i sammenheng med en helhetlig politikk for å få flere til å stå lenger i arbeid.	V10
SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT			-2983,0	-3901,0		
22	5501.70	Økt bunnfradrag i formuesskatten til 900.000,- Et slikt forslag innebærer at anslagsvis 116.000 færre betaler formuesskatt	-790,0	-990,0	Regjeringen forslag er 750.000,-	V33 V34
22	5501.70	Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i formuesbeskatning av aksjer	-600,0	-700,0	Regjeringen har tidligere avskaffet denne	V37
22	5501.70	Gå mot regjeringens forslag om økt likningsverdi med 10 pst på eiendommer i utlandet	-42,0	-52,0	Tullete med økt likningsverdi når den reelle verdien synker i mange land, for eksempel Spania, Italia og Hellas.	
SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN			-1432,0	-1742,0		
22	5506.70	Fjerne hele arveavgiften	-540,0	-1790,0		V38
22	5506.70	"Herreløvs arv" tilfaller frivillige org.	-1,0	-1,0		V41

SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN			-541,0	-1791,0		
22	5501.72	Økte avskrivningssatser saldogrupped til 25 pst.	-515,0	-1865,0		V43
22	5501.72	Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0	Ikke mulig å gi provenyanslag fra dept. Anslag.	V44
22	5501.72	KapitalFUNN-ordning (business angels)	-0	-600,0	Det innføres en ordning der det gis mulighet til 20 % skattefradrag for investeringer i selskap gitt at investeringen holdes i minimum 3 år, og at man ikke er tilknyttet selskapet, maksimal fradragssum er 500.000,- og maksimal ramme er 2,5 mrd kroner. Ingen bokført effekt første år.	V53
22	5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende	0,0	0,0	Ikke mulig å få svar på proveny. Verbalforslag.	V21
22	5501.72	Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as	0,0	0,0	Ikke mulig å få svar på proveny. Det er uansett "bare" snakk om en skattekredittordning slik at inntektene kommer inn til statskassen, men over noe lenger tid. Verbalforslag.	V51
22	5501.72	SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill for bedriftsinterne og 12 mill for eksterne prosjekter.	0,0	-120,0	Dagens regler er 5,5 mill for egenutførte prosjekter og 11 mill for prosjekter utført av forskningsinstitusjoner godkjent av NFR. Ingen bokført effekt før i 2013.	V55
22	5501.72	SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 530 kroner.	0,0	-150,0	Ingen bokført effekt før i 2013.	V56
22	5501.72	SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen.	0,0	-5,0	Dagens regler er maks 1850 timer pr år pr ansatt. Ingen bokført effekt før i 2013.	V57
22	5501.72	SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill for bedriftsekstern støtte	0,0	-10,0	Belønning av forskning/innovasjon vi vil ha mer av. Ingen bokført effekt før i 2013.	V58
22	5501.72	Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra dept.	V218
22	5501.72	Gå mot Regjeringens forslag om å fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonsforetak med ansatte	-222,0	-222,0	Nok en skjerpelse for enkeltpersonsforetak.	
22	5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar 2011	-250,0	-300,0	Målrrettet tiltak for å få flere lærlinger.	V11
22	5700.72	Halv arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-325,0	-390,0	Oppfølging av tidligere budsjett + LM-vedtak.	V12
22	5501.72	Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-350,0	-350,0	Dagens regler er 4 pst.	V54
22	5501.72	Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0	Ikke nevneverdig proveny annet en kortsiktig (tre mnd) forskyvning av	V111

					innbetalingstidspunkt for skatt.	
SUM SKATTELETTE NÆRINGSLIV			-1752,0	-4162,0		
22	5508.70	Dobling av CO ₂ -avgiften på petroleumsvirksomhet på sokkelen	190,0	380,0	Økes med 49 øre standardkubikk m./liter fra 49 øre til 98 øre. Tilbake til tidligere nivå.	V83
22	5538.70	Økt bensinavgift, ca 10 pst	530,0	580,0	Økes med 50 øre literen fra 4,69/4,73 til 5,19/5,23 per liter	V84
22	5538.71	Økt autodieselavgift, ca 10 pst	1100,0	1200,0	Økes med 50 øre literen fra 3,68/3,73 til 4,18/4,23 per liter	V85
22	5538.71	Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-290,0	-320,0	Forutsetter av biodiesel vil utgjøre 6 pst av avgiftspliktig diesel.	V86
22	5541.70	Økt el-avgift 1 øre/kWh	505,0	670,0	Regjeringen foreslår 11,239 øre/kWh i 2012. Tilsvarende en økning på 255,- året for gj.snitt husholdning.	V87
22	5541.70	Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	210,0	280,0	Dagens sats er 0,45 øre kWh (mens ordinær sats er 11,21 øre (2011)). Får konsekvenser for industri og beboere i Nord-Troms og Finnmark. Provenyeffekten av å oppheve redusert sats er om lag 900 mill kr.	V88
22	5542.70	Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen.	1125,0	1230,0	Dobling av dagens avgift som er foreslått til kr. 0,999 per liter i 2011.	V89
22	5543.70	Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 10 øre literen	635,0	691,0	Økes med 10 øre literen fra 0,60 (mineralolje), 0,42 (mineralolje innenriks flytransport), 0,31 (mineralolje treforedlingsindustri mfl.) og 0,89 (bensin) samt naturgass 0,45 per standkubikk meter og LPG 0,67 per kg til fra 0,70 (mineralolje), 0,90 (mineralolje innenriks flytransport), 0,41 (mineralolje treforedlingsindustri mfl.) og 0,99 (bensin) samt naturgass 0,55 per standkubikk meter og LPG 0,77 per kg.	V90
22	5543.70	Gå mot Regjeringens forslag om redusert CO ₂ -avgift på innenriks luftfart	70,0	80,0	Feil skatteskitte fra Regjeringen.	
22	5543.70	Avvikle ordningen med gratis utslippkvoter av CO ₂ for gasskraftverk	136,7	136,7	Herunder lagt til grunn at Mongstad får tildelt 952732 kvoter til en verdi av 100,0 mill.	V92
22	5543.70	Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	315,0	345,0	Økes fra 5 til 55 øre Sm ³ . Basert på full drift ved Kårstø og Mongstad.	V93
22	5543.71	Økt svovelavgift, 5 øre liter	26,0	29,0	Økning på 66 pst.	V95

					Regjeringen foreslår 7,7 øre per liter.	
22	5548.70	Økt miljøavgift på HFK og PFK, 10 pst	36,0	39,0	Avgiften økes med tilsvarende 25 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter.	V199
22	5549.70	Økt NO _x -avgift, ca 10 pst	4,0	5,0	Økes med 2 kr/kg fra 16,69 som er Regjeringens forslag.	V96
22	5559.71	10 pst økning av miljøavgiftene på	13,0	15,0	+ 15 øre papp og kartong	V101
	5559.72	drikkevareemballasje	10,0	11,0	+ 30 øre plast	
	5559.73		10,0	13,0	+ 50 øre glass og metall	
	5559.74		10,0	12,0		
22	5560.70	Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr (ny post) pose	800,0	800,0	Ny avgift.	V102
SUM ØKTE MILJØAVGIFTER			5435,7	6196,7		
22	5521.70	Ingen mva-sats fersk frukt og grønt fra 1.7.2012.	-900,0	-1400,0	Reduseres fra 15 pst	V63 Frp 73
22	5521.70	Full mva-sats på brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer fra 1.7.2012.	200,0	275,0	Økes fra 15 til 25 pst.	V64
22	5521.70	Øke matmomsen med ett prosentpoeng kombinert med lav sats på frukt og grønt og full sats på brus etc. fra 1.7.2012.	320,0	500,0	Økes fra 15 til 16 pst	V65
22	5521.70	Ingen mva på leasing/langtidsleie av el-biler	-4,0	-5,0		V67
22	5521.70	Mva-fritak for leasing av batterier til el-biler	-2,5	-3,0		V68
22	5521.70	Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0		V69
22	5521.70	Momsfritak for e-bøker	-25,0	-25,0	Anslag. Ikke mulig å få et fornuftig svar. Legger til grunn anslag fra Forleggerforeningen.	V70
22	5521.70	Momsfritak for pdf-aviser	-20,0	-20,0	Anslag. Basert på at elektroniske aviser (pdf) omsetter tilsvarende 1 pst av det totale salget.	V71
22	5521.70	Heve grensen for tollfri import til 500,-	-55,0	-60,0	Dagens (og gårsdagens) grense er på 200,-	V105
22	5521.70	Heve plikt til momsregistrering for allmennyttige og veldedige organisasjoner til 500.000,-	-4,0	-5,0	Dagens grense er på 140.000 kroner	V77
SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET			-530,5	-783,0		
22	5511.70	Toll- og kvotefri adgang for alle DAC-land	-25,0	-30,0	Gjelder Vietnam, Nigeria og Pakistan.	V106
22	5526.70	Økt avgift på brennevin(sbasert drikke)	90,0	100,0	Økes med 60 øre per vol.pst.	V78
22	5526.70	Redusert avgift på vin og "pol-øl" (alkoholdig drikk mellom 4,7 og 22 volumprosent)	-90,0	-100,0	Reduseres med 20 øre per vol.pst og liter.	V79
22	5531.70	Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	460,0	500,0		V80
22	5531.70	Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	700,0	800,0	Forutsettes at samme beløp som brukes på innenlands avgiftsbelagt omsetning	V82
22	5536.71	Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0	Likestilles med øvrige utrykningskjøretøy og begravelleskjøretøy.	V82
22	5565.70	Redusert dokumentavgift	-260,0	-270,0	Reduseres fra 2,5 til 2,4 %	V103
SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG			845,0	970,0		
SUM ALLE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG			-957,8	-5212,3		

DEL II: GEBYR**(Dette er bare et samle-oppsett. Tallene er innbakt i påplusningslista, del IV)**

Ram me	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
5	3440.06	25 % reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	-27,9	-27,9	Gebyrene er pt ca. 1.100 /1.600 for oppholds- og arbeidstillatelse, 2.500 for statsborgerskap og 3.000 for familiegjenforening.	V107
9	3904.01	25 % reduksjon i Brønnøysundgebyrene	-103,0	-103,0		V108
17	4380.01	Fjerne gebyr på nødpeilesendere hos Post- og teletilsynet	-1,0	-1,0		V109
SUM ALLE GEBYRFORSLAG (reduserte inntekter):			-131,9	-131,9		

DEL III: KUTT/OMFORDELING

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
1	1510.01	Nominell videreføring av driftstilskuddet hos fylkesmannsadm.	40,0	40,0		
1	1520.01	Nominell videreføring departementenes servicesenter.	20,0	20,0	Ikke kutt i ekstra bevilgning til vakthold 11,5 og 22.7.-bevilgning på 75,4.	
1	1560.01	Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	40,0	40,0	Vi var mot innlemmingen av Statskonsult i det nye direktoratet. Anslag.	Frp 501
1	1560.23	Elektronisk ID	25,0	25,0	Reduksjon i bevilgningene. Får neppe brukt alt (79 mill.) jfr. tidligere posisjoner. Vi vil vurdere saken ifbm RNB12	
1	2445.30	Prosjektering av bygg, Statsbygg	66,0	66,0	Utsatt prosjektering av nytt Nasjonalmuseum på Vestbanen	
1	2445.33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg	135,0	135,0	10 % reduksjon betyr noe redusert framdrift.	
1	2445.49	Kjøp av eiendom Statsbygg	70,0	70,0	Ingen eksplisitt bevilgning til kjøp av eiendom. Kjøp av eiendommer finansieres ved salg og omprioriteringer.	
2	845.70	Finnmarks- (og Svalbard) tillegg i barnetrygden.	79,0	79,0	Avvikles. Ingen logisk begrunnelse for at folk som bor i Alta skal få 320 kr/mnd mer i barnetrygd.	V189
2	855.01	Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat)	100,0	100,0	Omførdes til kommunalt barnevern. "Provenynøytralt".	
3	314.75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5,5	5,5	Bør finansieres av bedriftene og org. selv.	
3	320.60	Den kulturelle spaserstokken	14,3	14,3	Beholder bevilgningen på 1 mill til Norsk Pensjonistforbunds arbeid med kultur og kulturtiltak	
3	320.79	Kulturdep. "til disp."-post	7,3	7,3	Til disp. og uforutsette behov bør tas over driftsbudsjettet til dept. kap. 300, post 01 og 21.	
3	335.71	Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	20,9	20,9	Rammer avisene Bergensavisen (2,1 mill), Vårt Land (8,7 mill) og Dagsavisen (10,1 mill)	V146
4	153.78	Omprioritering bistand	100,0	100,0	Omprioriterer 100 mill fra Latin Amerika-bistand til Afrika (80 mill) og siviltsamfunn (20 mill)	
5	400.01	Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	0,6	0,6	Vi er politisk mot forsøket	V147
5	430.01	Implementering av datalagringsdirektivet	63,4	63,4		
5	400.01	Implementering av datalagringsdirektivet	0,8	0,8	Samlet 14,8 mill. Hvorav	V149
	410.01		7,0	7,0	1,5 mill til Datatilsynet	
	440.01		4,0	4,0	(som vi ikke kutter).	
	466.01		1,5	1,5		
5	440.01	DNA-register	30,0	30,0	Venstre ønsker et langt mindre omfattende DNA-	

					register enn regjeringen.	
6	551.60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	75,0	75,0	Kuttes 5 pst eller tilsvarende det som fylkeskommunene kan avsette til administrasjon av ordningen.	
6	552.62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	30,0	30,0	Byråkratisk ordning for å dele ut symbolpenger.	
6	552.72	MERKUR-ordningen m.m.	19,2	19,2	Var tidligere bevilgning til fraktujamningsordning for drivstoff som nå er skrinlagt(!) og erstattet med "styrke drivstofftilgangen i distrikta"...	
6	554.01	Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	27,2	27,2	Vi var i mot opprettelsen av senteret i 2008.	
6	823.01	Kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene	6,4	6,4	Legges ned som følge av omlegging.	
7	601.22	Tiltak mot ufrivillig deltid.	25,8	25,8	LO-payback. Uten reelt innhold.	V171
7	605.01	3.000 færre ordinære tiltaksplasser	36,0	36,0	Vårt samlede opplegg gir færre ledige. Vi omprioriterer ytterligere 3000 plasser til tiltak overfor personer med nedsatt arbeidsevne.	V155
7	634.76		274,0	274,0		
7	612.01	Gradvis avvikling av det statlige bidraget til AFP over 10 år	296,3	296,3	10 pst kutt i 2012. Statens samlede bidrag i 2012 er 4,9 mrd kroner	V169
7	666.70		194,0	194,0		
7	612.01	2000 færre AFP-pensjonister som følge av skatte-stimuli.	153,7	153,7	Samlet innsparing er 189,2 mill.	V60
7	612.70		1,7	1,7		
7	666.70		33,8	33,8		
7	2541.70	Mindre dagpenger som følge av 3000 flere arbeidsplasser i vårt samlede opplegg	540,0	540,0	Samlet effekt av vårt opplegg (moderat anslag)	V61
7	2541.70	Utvide antall ventedager fra 3 til 5	186,0	186,0	Tilbake til det regelverket som var under Bondevik II	V160
7	2542.70	Forenklinger i lønnsgarantiregelverket	63,0	63,0	Foreslått av Bondevik II (Gjelder enkelte helt logiske innstramminger ift frister ved konkurs)	V158
7	2650.70	Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.	620,0	620,0	Det er lagt til grunn at dette vil medføre en dags kortere sykemeldingsperiode (som folketrygden finansierer) i snitt (fra 51,5 til 50,5 dager).	V167
7	2650.71		35,0	35,0		
7	2650.70	Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	992,0	992,0	Innebærer en innstramming i sykelønnsordningen på 3 pst. (dvs. at den 12 måneden utgjør 3 pst av det totale sykefraværet). Netto innsparing er 455 mill. pga overføring til andre ordninger (arbeidsavklaring/uførhet).	H15
7	2650.71		55,0	55,0		
7	2661.74	Innstramming i ordningen "støtte til bil".	270,0	270,0	Kan enten skje ved reduksjon i beløp pr. bil eller utvidelse av bilenes levetid fra 11 til 12 år (som lagt til grunn her).	V168

8	1734.01	Nedlegging av Heimevernsungdommen	5,1	5,1		V212
9	909.73	Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	1333,0	1600,0	Politisk prioritering	V194
9	950.21	Meglerhonorar etc statlig oppkjøp	25,7	25,7	Ønsker ikke ytterligere statlig oppkjøp i 2012 (innenfor NHDs eierskap)	
9	2421.73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	5,0	5,0	Liten etterspørsel etter ordningen.	
11	1138.70	Ikke støtte til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	0,9	0,9	Ikke støtte til en organisasjon som har som mål å bekjempe Stortingets rovdyrforlik.	
11	1143.60	Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt	16,5	16,5	Det er en bevilgning på om lag 110 mill i subsidiering av veterinærtilgang. Det bør være nok.	
11	1150.50	Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	100,0	100,0	Det foreslås å ta hele skogsbilvei-tilskuddet og halve "skogkultur-tilskuddet". Dette er tilskudd som har blitt tilbakeført/økt av Sp/Regjeringen.	V196
11	1150.70	Eksportstøtte for bearbeidede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	30,0	30,0	Den del av RÅK-midlene som går til eksport av bearbeidede varer til utlandet (Europa).	V198
11	1150.77	Fjerning av subsidier til pelsdyrfor	23,2	23,2	Stort sett tilskudd til frakt av for.	
12	1810.21	Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen, Nordland IV og V	150,0	150,0		V214
14	41.32	Kjøp av pendlerboliger, Stortinget	45,0	45,0	Halvering av bevilgning. Kan utsettes ett år	
15	711.74	Tilskudd, skolefrukt	18,4	18,4	Avvikles. Argumenteres med momsomlegging	
15	769.21	Den kulturelle spaserstokken	14,4	14,4		
15	782.70	Nasjonale helseregistre	20,0	20,0	Politisk markering.	V178
15	2751.70	Redusert apotekavanse 1 prosentpoeng	65,0	65,0		V174
15	2752.70	Økning i egenandelstak 1 med 200 kr for alle.	215,0	215,0	Økes fra 1.980,- til 2.180,- . Regjeringen foreslår en økning med 100 kroner	Frp 280
15	2752.70	Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kr for personer med inntekt over 500.000,-	58,0	58,0	Samlet egenandelstak vil for denne gruppen da bli 2.580,-	H197
16	222.01	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrsstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	0,4	0,4		V144
	228.71		22,4	22,4		
	228.74		0,4	0,4		
	228.75		0,6	0,6		
	228.76		0,2	0,2		
17	1320.36	E6 Filefjell	220,0	220,0	I tråd med vårt NTP-opplegg	
17	1370.70	Kjøp av "ulønnsomme" posttjenester	89,0	89,0	Begrunnes med stort overskudd i Posten i 2011 og betydelig utbytte til statskassen. Helt unødvendig kryssubsidiering.	H98
18	571.60	Prisjustering av foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager	240,7	240,7	Prisen økes med 70 kr måned/770 kr pr år til	V126

					2.400 mnd/26.400 år. Samlet netto innsparing er 233,7 mill (240,7 i kutt + 7 mill mer til kontantstøtte).	
18	571.60 (+ flere)	Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	103,8	241,2	Kan av praktiske årsaker først iverksettes fra skolestart høsten 2012.	V213
18	571.60 (+ flere)	Reversering av lovfestet og -pålagt kommunal leksehjelp (omfordeles til frivillig)	198,3	475,9	Leksehjelp er enklere og har sin motpost i en målrettet post på utgiftssiden. Gjelder fra og med skoleåret 2012/2013	V125
18	571.60 (+ flere)	Reversering av timetallsutvidelser 2009-2010	123,0	295,2	Timetallreduksjon (2 timer fysisk aktivitet 2009 (53) og 1 ekstra undervisningstime 2010 (70,0 mill)) Gjelder fra og med skoleåret 2012/2013	V123 V124
18	572.60	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrsstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	326,8	326,8	Mer til dem som trenger det mest.	V144
19	2309.01	Innføre ordning med momsnøytrale innkjøp i staten	500,0	500,0	Felles opposisjonsforslag/markering.	
19	2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	200,0	200,0		
19	2309.01	Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	135,4	135,4	Føres teknisk mot "ymseposten". Samlet teknisk verdi av denne eksportstøtten og støtten til osteproduksjon er 135,4 mill.	V197
19	2309.01	Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	60,0	60,0	Hvert år brukes ubrukte midler i jordbruksavtalen til å finansiere neste års avtale. Ubrukte midler bør tilfalle statskassen. 60 mill. er basert på tallene fra de to siste oppgjør.	
21	1618.01	Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av avvikling av arveavgiften.	25,0	25,0	Logisk oppfølging av skatteforslag. Årlig kostnad 50 mill. Noe etterslep fra tidligere selv om avgiften fjernes.	H29
21	1638.01 1638.21	Mindre kjøp av klimavoter	4,3 250,0	4,3 250,0	Medfører halvering. Det er mer enn nok midler tilgjengelig fra tidligere år. Av bevilgninger på 2,33 mrd kroner i perioden 2007-2011 er 561,5 faktisk brukt.	V211
SUM KUTT/OMFORDELING			9389,9	10243,3		

DEL IV: PÅPLUSNINGER

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
17	1560.01	100 ekstra tranieeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen	53,5	53,5		V208
1	1570.01	Økt driftstilskudd, Datatilsynet	2,0	2,0		
1	1570.01	Videreføre slettmeg.no	3,0	3,0		
SUM RAMME 1: STATSFORVALTNINGEN			58,5	58,5		
2	231.51	Forskning barnehager	10,0	10,0	Styrke igangsetting av program	
2	231.52 (ny post)	Rekrutteringspakke førskolelærere	23,0	23,0	Vi mangler pt ca. 4000 førskolelærere.	
2	840.60	Videreføre tilskudd til Krisesentrene	15,0	15,0		
2	844.70	Økt kontantstøtte-kostnader som følge av prisjustering av foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager	7,0	7,0	Samlet innsparing er netto 233,7 mill.	V126
2	852.70	Økt adopsjonsstøtte til 1G	12,4	12,4		V183
2	855.01	Endre innplassering av barnevernpedagogutdanningen	43,9	43,9	Styrking av barneverns-utdanningen.	V191
2	2530.70	Selvstendig opptjeningsrett for fedre for barn født etter 1.7.2012	20,0	575,0		V186
SUM RAMME 2: FAMILIE OG FORBRUKER			131,3	686,3		
3	315.70	Merverdiavgiftskompensasjon frivillige org.	200,0	200,0		
3	320.74	Flerkulturelle institusjoner	6,0	6,0	Omfatter bl.a. Cosmopolite, Horisont-Mela m.fl.	
3	321.73	Flere arbeidsstipend for kunstnere	10,6	10,6	50 nye stipend	
3	324.55	Fri scenekunst under Norsk kulturfond	10,0	10,0	Omfatter flere typer kulturuttrykk – styrking av frie grupper.	
3	324.73	Operaen i Kristiansund	1,5	1,5		
3	326.75	Det norske akademis store ordbok	5,0	5,0	Sikre framdrift	
3	326.78	Bibliotek	25,0	25,0	Fordeles på følgende poster: - styrking av flerkulturelle bibliotek - oppstart av investeringsprogram for biblioteklokaler - kompetanseutvikling ansatte.	
3	328.70	Prosjektstøtte, Avistegnernes Hus i Drøbak	0,5	0,5		
3	328.78	Gaveforsterkningsordning, museer	20,0	20,0	Oppfølging av eget repr.forslag	
SUM RAMME 3: KULTUR			278,6	278,6		
4	150.78	Bistand, Afrika	80,0	80,0	Omfordeling fra Latin Amerika-bistand	
4	160.70	Bistand, sivilt samfunn	20,0	20,0	Omfordeling fra Latin Amerika-bistand	
SUM RAMME 4: UTENRIKS			100,0	100,0		
5	440.01	Politireserven	4,1	4,1	Et ekstra grunnkurs og et repetisjonskurs	V148
5	3440.06	25 % reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	27,9	27,9	Gebyrene er pt ca. 1.100 /1.600 for oppholds- og arbeidstillatelse, 2.500 for statsborgerskap og 3.000 for familiegjenforening.	V107

5	440.01	Gen. styrking av politiet/Kripos	55,0	55,0	
5	441.01	Oslo-politiet	25,0	25,0	
5	451.01	Beredskap og øvelser, DSB	10,0	10,0	
SUM RAMME 5: JUSTIS			122,0	122,0	
6	500.21	Tilskudd til Transparency International Norge for å forebygge korrupsjon i kommunene	1,0	1,0	Transparency Norge har fått avslag på søknad om slikt tilskudd
6	581.75	Boligtilskudd, etablering av utleieboliger og innføring av ordningen med "Hjemkjøp"	30,0	30,0	
6	586.64	2000 flere sykehjemsplasser + økt statlig finansieringstilskudd.	109,0	109,0	Finansieringstilskuddet økes fra 35 til 40 pst. V154
6	821.62	Gratis kjernetid i barnehager	40,0	40,0	Ordningen utvides til å gjelde alle 3-åringene i Groruddalen og Søndre Nordstrand (gjelder bare 4-5 åringer i dag) og til flere bydeler i Oslo.
6	821.71	Tilskudd til innvandringsorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	12,0	12,0	Tiltak for bedre integrering mv. Herunder 2 mill kroner til Mirasenteret.
6	490.01	Færre restanser UDI	30,0	30,0	Raskere/økt saksbehandling (1.000 asylsaker/15.000 oppholdssaker) V150
6	490.01	500 flere kvoteflyktninger	1,7	1,7	Samlede kostnader er V181
6	490.73		2,6	2,6	87,3 mill, men 40,5 mill
6	490.75		3,6	3,6	av dette kan
6	820.01		2,6	2,6	inntektsføres som ODA-
6	821.60		69,8	69,8	godkjente utgifter. Netto
6	822.60		7,0	7,0	kostnad er 46,8 mill. Kan
6	3490.03		-3,7	-3,7	eventuelt økes til
6	3490.06		-2,7	-2,7	750/1000 flere.
6	3821.01		-34,1	-34,1	
9	2426.70	Økte programmidler, SIVA	55,5	55,5	Forsterket inkubasjonssatsing gjennom SIVA for å skape morgendagens konkurransedyktige bedrifter
SUM RAMME 6: INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG			324,3	324,3	
7	605.01	Omfordeling av 3000 tiltaksplasser fra "ordinære" til "nedsatt arbeidsevne".	36,0	36,0	V157
7	621.63	"Skjeve boliger"	25,0	25,0	Fattigdomstiltak
7	621.70	Tilskudd til frivillige organisasjoner til gjennomføring av fritidsaktiviteter for barn i lavinntektsfamilier	25,0	25,0	
7	634.21	Økt ramme for Funksjonsassistanse og styrking av ordningen (gjøres permanent) med arbeids- og utdannelsesreiser for funksjonshemmede.	20,0	20,0	I dag får flere avslag på søknader om funksjonsassistanse fordi pengene er "brukt opp".
7	634.76	Videreføring av betalingspraksis for ASVL-bedrifter til 1.7.	22,0	22,0	Ber regjeringen komme tilbake i RNB med omforent opplegg
7	634.77 (ny post)	Skole på byggeplassen	20,0	20,0	Drop-out-tiltak. Oppfølging av RNB 2011.
7	2541.70	Redusert krav til permitteringsgrad for rett til dagpenger til 20 pst	50,0	50,0	Anslag. Basert på tidligere svar. Større fleksibilitet i forbindelse med V162

					permisjon for bedrifter. Dagens regelverk er minimum 50 pst permitteringsgrad (skjerpet fra 40 i årets budsjett).	
7	2650.71	Styrke selvstendig næringsdrivendes	236,0	236,0	Opptopping av	V165
7	2650.72	sosiale rettigheter	10,1	10,1	næringsdrivendes rett til sykepenger fra 65 til 80 pst kompensasjon fra 17. dag. Samt fulle rettigheter knyttet til omsorgspenger og pleie og opplæringspenger.	V166
7	2650.72	Omsorgslønn til foreldre med funksjonshemmede barn	75,0	75,0		
7	2651.70	Flere (tidligere) på arbeidsavklaringspenger som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd)	482,0	482,0		
7	2655.70	Flere (tidligere) uføre som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd)	110,0	110,0		
7	2655.73	Redusere uføregraden til 20 pst for å kunne kombinere arbeid med trygd.	0,0	0,0	Forskuttering av uføre-reformen. I dag er grensen 50 prosent. Usikkert proveny jfr. svar. Kan like gjerne medføre reduserte kostnader til uførhet.	V163
SUM RAMME 7: ARBEID OG SOSIAL			1111,1	1111,1		
8	1719.71	Videreføre støtte til det frivillige skyttervesen	6,2	6,2		
SUM RAMME 8: FORSVAR			6,2	6,2		
9	900.23 (ny post)	Etablering og drift av norsk Regelråd	40,0	40,0	Basert på samme omfang som tilsvarende svenske	V195
9	2421.50	Etablere tilskuddsordning for vekstbedrifter	30,0	30,0	Oppfølging av eget dok.8	
9	2421.50	Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0	Styrke ordningen.	
9	2421.51	Øke den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 250 mill > tapsavsetning 33 pst.	82,5	82,5	Til tapsavsetning.	V192
9	2421.71	Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0		
9	2421.72	Forsknings- og utviklingskontrakter, IN	50,0	50,0		
9	2425.01	Klimatek, driftsutgifter (ny post)	20,0	20,0	Drift av nytt investeringsselskap i klimavennlig næringsvirksomhet.	
9	2425.51	Tapsfond, Klimatek (ny post)	125,0	125,0	25 % tap. Samme som såkornfond.	
9	3904.01	25 % reduksjon i Brønnøysundgebyrene	103,0	103,0		V108
SUM RAMME 9: NÆRING			575,5	575,5		
11	1138.70	Støtte til dyrevernorganisasjoner	0,3	0,3	Støtten til dyrevernorganisasjoner er kuttet med 300.000,- på LMDs budsjett, mens Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk er tilgodesett med 900.000,-	
SUM RAMME 11: LANDBRUK			0,3	0,3		

12	1825.50	Energifondet	100,0	100,0	
12	1825.60 (ny post)	Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0	100,0	Kan også øremerke noe av økt kapitalinnskudd i Energifondet.
12	1830.50	METSenter i Rogaland (Demoanlegg for vindkraft til havs)	30,0	30,0	
12	1833.21	Videreføring av Kårstø-prosjektet	70,0	70,0	
12	1833.22	CO ₂ -håndtering internasjonalt	10,0	10,0	
SUM RAMME 12: OLJE OG ENERGI			310,0	310,0	
13	1400.01	Vannforvaltning	10,0	10,0	
13	1400.70	Tilskudd til Stiftelsen Norsk Kulturarv	1,5	1,5	
13	1410.21	Miljøovervåking	5,0	5,0	SEAPOP
13	1426.32	Skjærgårdsparker	5,0	5,0	
13	1427.21	Villaks/ørret (gyro, genbank, fredede vassdrag etc mv)	70,0	70,0	Diverse tiltak.
13	1427.30	Statlig erverv av friluftsområder	20,0	20,0	
13	1427.31	Friluftstiltak	25,0	25,0	
13	1427.35	Skogvern	20,0	20,0	
13	1427.74	Friluftstiltak	25,0	25,0	
13	1429.72	Verneverdige kulturminner	10,0	10,0	Inkl. fartøyvernssenter (3 mill)
13	1429.74	Fartøyvern	10,0	10,0	
13	1441.39	Opprydningstiltak, SFT	50,0	50,0	Gift i fjorder, vann og vassdrag
13	1441.77 (ny post)	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy (lastebiler og busser)	41,0	41,0	Lagt til grunn en pant på 2000,- V183
13	1465.21	Miljøkartlegging	5,0	5,0	
13	1471.01	Observatoriet Ny Ålesund	3,0	3,0	
SUM RAMME 13: MILJØ			300,5	300,5	
15	718.70	Støtte til Kompasset	2,0	2,0	Tiltak i regi av Blå Kors rettet mot barn/unge med rusavhengige foreldre.
15	719.21	Styrking av helsesøstertjenesten.	75,0	75,0	Oppfølging av tidligere løfte om satsing på helesøstre, kuratorer, psykologer etc i skolen med 125 mill årlig. Fordeles med 75 mill her og 50 mill på kommunerammen.
15	732.70	LAR + akuttavrusing (100 + 50)	150,0	150,0	
15	732.70	Rehabilitering, helseforetakene	200,0	200,0	
15	780.50	Kvalifisering og utprøving av ny teknologi knyttet til anvendt forskning innenfor avansert medisinsk diagnostikk	30,0	30,0	Etter modell av DEMO 2000 fra petroleums-industri/forskning. V179
SUM RAMME 15: HELSE			457,0	457,0	
16	225.51 (ny post)	Samarbeidstiltak skole/barnevern	25,0	25,0	
16	225.78 (ny post)	Rådgivning	25,0	25,0	
16	226.21	Pilotprosjekt barn og ungdom med skrivevansker	25,0	25,0	
16	226.21	Håndverksfag	3,5	3,5	6 stipendiater/år i kunsthåndverk, adm. av Norsk Handverksutvikling
16	226.21	Økt statlig delfinansiering av videreutdanning av lærere. 2.500 lærere årlig fra 1.1.2012.	125,0	125,0	Økes fra 40 til 60 pst. Oppfølging av eget dok8-forslag. Kan alternativt øke prosentsatsen eller antallet lærere. V121
16	226.22	Kompetanseår/lærerløft	350,0	350,0	

	(ny post)					
16	226.22 (ny post)	Rekrutteringstiltak (stipend, seniortiltak)	75,0	75,0		
16	226.71	Tilskudd vitensenter	4,0	4,0		
16	226.76 (ny post)	Leksehjelp	175,0	175,0	"Frivillig leksehjelp"	
16	228.70	Kapitalkostnader, privatskoler	15,0	15,0		
16	228.79	Haugesund Toppidrettsgymnas	2,0	2,0	Likebehandling med øvrige toppidrettsgymnas	
16	254.70	Voksenopplæring	5,0	5,0	Videreføring av aktivitet. Foreslått nominell videreføring fra regjeringen.	
16	257.70	Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0	15,0	Tiltak for personer med skrive- og lesevansker m.m.	
16	260.50	2000 flere studieplasser	71,0	213,0	Helt nødvendig økning. I følge svar på spm fra har søknadene til høyere utdanning økt med 4700 fra 2010 til 2011.	V131 V132
16	260.50	Basis-kompensasjon universitet og høyskoler. Samlet 300 mill. kroner.	285,0	285,0		
	260.70		15,0	15,0		
16	260.50	500 nye stipendiat-stillinger.	146,2	438,5	1/3-årseffekt i 2012	V135
16	260.50	100 nye Post.doc-stillinger	29,2	87,7	1/3-årseffekt i 2012	V136
16	260.50	Kunststipendiater	3,0	3,0	Teknisk ført her.	
16	260.50	Oppstartsbevilgning, Veksthuset på Tøyen	10,0	10,0		
16	270.74	Studentbarnehager	5,0	5,0		
16	285.52	50 nye Nærings-ph.d.	7,3	21,9	1/3-årseffekt i 2012	V137
16	285.52	NFR	50,0	50,0	Frie midler	
16	285.53	Forskning klima/fornybar energi	75,0	75,0		
16	285.53	Styrke og videreføre gaveforsterkningsordningen	60,0	60,0	Anslag. Reduserte beløpsgrenser til 1 mill. (Dagens grense er 3 mill. Regjeringen foreslår imidlertid å avvike ordningen.)	V145
16	285.54	Utstyrsetterslep	75,0	75,0		
16	920.50	Næringsrettet forskning	150,0	150,0	Diverse tiltak, bl.a. 75 mill til BiA og 50 mill til arbeidskraftbesparende teknologi, helsesektoren	
16	928.71 (ny post)	Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN	40,0	40,0		
16	2410.50	2000 flere studieplasser	26,4	76,8	Lånekassen	V131
	2410.72		0,9	3,0		
16	2410.50	Studiestøtte, 11 mnd	0,0	523,1	Ingen budsjetteffekt før i 2013. Vil også påvirke enkelte andre poster som for eksempel økte renteinntekter på 35,0 mill og økte utlånsrammer (under streken) på 1,66 mrd.	V138
	2410.72		0,0	30,8		
16	2410.50	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	50,3	96,2	Tilsvarende en årlig økning på ca 1.700,-	V140
	2410.72		1,8	4,2		
16	2410.70	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	9,6	9,6	Det ikke-behovsprøvd utstyrstipendet er pt. på mellom 820 – 2.760 kroner pr. år avhengig av type utdanning.	V144
16	2410.50	Freshman-år + første års utdanning i	5,0	9,8	Samlet kostnad = 11,7	V143

	2410.71	ikke-vestlige land	6,3	12,5	mill.	
	2410.72		0,3	0,7		
	SUM RAMME 16: KIRKE, UTDANNING OG FORSKNING		1966,8	3166,8		
17	1062.21	Oljevernberedskap	60,0	60,0	Styrket oljevernberedskap under Kystverket.	
17	1301.50	Forskning, hydrogen og biodrivstoff	20,0	20,0	RENERGI-programmet	
17	1301.72	Transnova	20,0	20,0		
17	1320.30	Sykkelveier, universell utforming, trafikksikkerhetstiltak	75,0	75,0		
17	1330.60	Belønningsordning, kollektivtransport	100,0	100,0		
17	1330.61 (ny post)	Tilskudd til særskilte kollektivtransporttiltak i storbyområder	150,0	150,0	Bybaner m.m.	
17	1330.62 (ny post)	Belønningsordning, sykkel	50,0	50,0		
17	1350.23	Jernbane. Drift og vedlikehold	100,0	100,0	Spesielt Oslo-området	
17	1350.30	Ruteplan 2012 + div. investeringer i linjen knyttet til vårt NTP-opplegg.	750,0	750,0	Vårt NTP-opplegg	
	1351.70		100,0	100,0	tilsvarer om lag 800 mill. kroner mer til investeringer.	
17	4380.01	Fjerne gebyr på nødpeilesendere hos Post- og teletilsynet	1,0	1,0		V109
	SUM RAMME 17: TRANSPORT OG KOMMUNIKASJON		1426,0	1426,0		
18	571.60	Flere spesialpedagoger og skolehelsepersonell	50,0	50,0	Jfr. lovet satsing på 125 mill. årlig (75 mill til helsesøster i tillegg).	
18	571.60	Øke de statlige veiledende satsene i sosialhjelpen med 20 pst.	760,0	760,0	Opptrapping mot SIFO-satser (som koster 2,7 mrd). Endringen medfører en økning i de månedlige satsene på hhv 1.075 mnd for enslige (fra dagens 5.373,-), 1.785 mnd for ektepar/samboere (fra 8.924,-), 1.620 mnd for enslige med ett barn (fra 8.097,-) og 2.875,- for par med to barn (fra 14.371,-)	151
18	571.60	Kommunalt barnevern	100,0	100,0	Omprioritert fra statlig barnevern	
18	571.60	Gradert foreldrebetaling, barnehager	150,0	150,0		
18	571.60	2000 flere barnehageplasser	145,0	145,0	Sikre flere barn som er født etter 1.9. barnehageplass	
18	571.65 (ny post)	Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen	100,0	100,0	Tilskuddsordning til kommuner for å dekke uforutsette kostnader/utslag som følge av innfasing av samhandlingsreformen	
18	572.60	Økt lærlingetilskudd > 5.000,-	90,0	90,0		
18	572.60	Gratis tannlege 19-20 år.	36,0	36,0	Dagens grenser er 18 år.	V172
	SUM RAMME 18: RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNESEKTOREN		1431,0	1431,0		
	SUM PÅPLUSNINGER:		8599,1	10354,1		

DEL V: ØKTE INNTEKTER

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
19	5309.29	Salg av statlig eiendom	200,0	200,0	Det ble ifbm statsbudsjettet i 2010 lagt fram et 330-siders vedlegg med oversikt over statenes eiendommer. Her kan det selges mye. Teknisk ført på ymse inntekter.	
21	4638.01	Salg av klimavoter	-365,0	-365,0	Reduksjon med 1/3-del i salg av (sletting av) klimavoter	
23	5656.85	Økt utbytte Statkraft > 90 pst	295,0	295,0	Regjeringen foreslår 85 pst Det forventes et kraftig overskudd i Statkraft i 2011 på ca 5,9 mrd.	V215
23	5656.85	Økt utbytte Entra Eiendom > 40 pst	157,6	157,6	Regjeringen foreslår 18,7 pst. Stort overskudd i 2011 > 735 mill.	V215
23	5656.85	Økt utbytte Argentum > 40 pst	81,0	81,0	Regjeringen foreslår 31,5pst.	V215
SUM ØKTE INNTEKTER			368,6	368,6		

DEL VI: FOND/AVDRAG ETC (under streken-penger)

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
6	2426.95	Øke egenkapital, SIVA.	150,0	150,0	Tilførsel av egenkapital til inkubasjonsmiljøene på som de bruker som "pollenkapital" til nystartede bedrifter pga mangel på tidligfase-kapital.	6
9	2421.96	Gå mot økt kapitaltilførsel Investinor	-1500,0	-1500,0	Investinor på langt nær brukt opp eksisterende ramme og framstår som svært byråkratisk. Vi vil legge ned hele Investinor og overføre portefølje til Klimatek og IN.	
9	2425.91	Klimatek, investeringskapital	500,0	500,0	Nytt investeringsselskap i klimavennlig næringsvirksomhet.	
12	1825.95	Energifondet (Fornybarfondet)	5000,0	5000,0		
13	1432.90	Kulturminnefondet	200,0	200,0		
		Forskningsfondet	0,0	0,0	Verbalforslag om øremerking av minst 100 mrd i SPU.	
16	2410.90	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	159,7	305,3		V140
16	2410.90	2000 flere studieplasser	79,9	232,6		V131
16	2410.90	11 måneders studiestøtte	0,0	1661,3		V138
16	2410.90	Freshmanår mv.	26,0	50,9		V143
SUM FONDSAVSETNINGER MV			4615,6	6600,1		

DEL VII: KOMMUNAL SELSKAPSSKATT

Ram me	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
18	571.69 (nygammel)	Kommunal selskapsskatt	10300,0	10300,0	Gjeninnføre ordningen med kommunal selskapsskatt > 4,25 pst	V152
18	571.60	Tilsvarende reduksjon, rammetilskudd til kommunene	- 10300,0	- 10300,0		V152
SUM SELSKAPSSKATT			0,0	0,0		

VEDLEGG 2:
RAMMEVISE ENDRINGER, VENSTRES ALTERNATIV 2012

RAMME 1

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1510.01	Nominell videreføring av driftstilskuddet hos fylkesmannsadm.	-40,0	-40,0
1520.01	Nominell videreføring departementenes servicesenter.	-20,0	-20,0
1560.01	Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	-40,0	-40,0
1560.01	100 ekstra tranieeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen	53,5	53,5
1560.23	Elektronisk ID	-25,0	-25,0
1570.01	Økt driftstilskudd, Datatilsynet	2,0	2,0
1570.01	Videreføring slettmeq.no	3,0	3,0
2445.30	Prosjektering av bygg, Statsbygg	-66,0	-66,0
	Utsatt/ redusert prosjektering av nytt Nasjonalmuseum på Vestbanen		
2445.33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg 10 pst. kutt.	-135,0	-135,0
2445.49	Kjøp av eiendom Statsbygg	-70,0	-70,0
	SUM ENDRINGER RAMME 1:	-337,5	-337,5
	STATSFORVALTNINGEN		

RAMME 2

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
231.51	Forskning barnehager	10,0	10,0
231.52 (ny)	Rekrutteringspakke førskolelærere	23,0	23,0
840.60	Videreføre tilskudd til krisesentrene	15,0	15,0
844.70	Økt kontantstøtte-kostnader som følge av prisjustering av foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager	7,0	7,0
845.70	Avvikle Finnmarks- (og Svalbard) tillegg i barnetrygden.	-79,0	-79,0
852.70	Økt adopsjonsstøtte til 1G	12,4	12,4
855.01	Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat). Provenynøytral omfordeling til kommunalt barnevern (ramme 18)	-100,0	-100,0
855.01	Styrke barnevernpedagogutdanningen (endre innplassering)	43,9	43,9
2530.70	Selvstendig opptjeningsrett for fedre for barn født etter 1.7.2012	20,0	575,0
	SUM ENDRINGER RAMME 2: FAMILIE OG FORBRUKER	-47,7	507,3

RAMME 3

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
314.75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	-5,5	-5,5
315.70	Merverdiavgiftskompensasjon, frivillige org.	200,0	200,0
320.60	Den kulturelle spaserstokken	-14,3	-14,3
320.74	Flerkulturelle institusjoner	6,0	6,0
320.79	Kulturdep. "til disp."-post	-7,3	-7,3
321.73	Flere arbeidsstipend for kunstnere	10,6	10,6
324.55	Fri scenekunst under Norsk kulturfond	10,0	10,0
324.73	Operaen i Kristiansund	1,5	1,5
326.75	Det Norske Akademis store ordbok	5,0	5,0
326.78	Bibliotek	25,0	25,0
328.70	Prosjektstøtte, Avistegnernes Hus i Drøbak	0,5	0,5
328.78	Gaveforsterkningsordning, museer	20,0	20,0
335.71	Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	-20,9	-20,9
	SUM ENDRINGER RAMME 3: KULTUR	230,6	230,6

RAMME 4			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
150.78	Regionbevilgning for Afrika	80,0	80,0
153.78	Regionbevilgning for Latin-Amerika	-100,0	-100,0
160.70	Sivilt samfunn	20,0	20,0
	SUM ENDRINGER RAMME 4: UTENRIKS	0,0	0,0
RAMME 5			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
400.01	Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	-0,6	-0,6
430.01		-63,4	-63,4
400.01	Implementering av datalagringsdirektivet	-0,8	-0,8
410.01		-7,0	-7,0
440.01		-4,0	-4,0
466.01		-1,5	-1,5
440.01	DNA-register	-30,0	-30,0
440.01	Politireserven	4,1	4,1
440.01	Styrking av politiet/Kripos	55,0	55,0
3440.06	25 % reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	27,9	27,9
441.01	Oslo-politiet	25,0	25,0
451.01	Beredskap og øvelser, DSB	10,0	10,0
	SUM ENDRINGER RAMME 5: JUSTIS	14,7	14,7
RAMME 6			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
490.01	Raskere/økt saksbehandling UDI	30,0	30,0
490.01	500 flere kvoteflyktninger	1,7	1,7
490.73		2,6	2,6
490.75		3,6	3,6
820.01		2,6	2,6
821.60		69,8	69,8
822.60		7,0	7,0
3490.03		-3,7	-3,7
3490.06		-2,7	-2,7
3821.01		-34,1	-34,1
500.21	Tilskudd til Transparency International Norge for å forebygge korrupsjon i kommunene	1,0	1,0
551.60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	-75,0	-75,0
552.62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	-30,0	-30,0
552.72	MERKUR-ordningen m.m.	-19,2	-19,2
554.01	Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	-27,2	-27,2
581.75	Boligtilskudd, etablering av utleieboliger og innføring av ordningen med "Hjemkjøp"	30,0	30,0
586.64	2000 flere sykehjemsplasser + økt statlig finansieringstilskudd (40 pst)	109,0	109,0
821.62	Gratis kjernetid i barnehager	40,0	40,0
821.71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner mv	12,0	12,0
823.01	Legge ned kontaktutvalget mellom innvandrere og myndighetene. Omprioritere til frivillige innvandrersorg.	-6,4	-6,4
2426.70	Økte programmidler, SIVA	55,5	55,5
	SUM ENDRINGER RAMME 6: INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG	166,5	166,5
2426.95	Øke egenkapital, SIVA.	150,0	150,0
	SUM "UNDER STREKEN", RAMME 6	150,0	150,0

RAMME 7			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
601.22	Tiltak mot ufrivillig deltid.	-25,8	-25,8
605.01	3.000 færre ordinære tiltaksplasser	-36,0	-36,0
634.76		-274,0	-274,0
605.01	Omfordeling av 3000 tiltaksplasser fra "ordinære" til "nedsatt arbeidsevne".	36,0	36,0
612.01	Gradvis avvikling av AFP over 10 år	-296,3	-296,3
666.70		-194,0	-194,0
612.01	2000 færre AFP-pensjonister som følge av skatte-	-153,7	-153,7
612.70	stimuli.	-1,7	-1,7
666.70		-33,8	-33,8
621.63	"Skjeve boliger"	25,0	25,0
621.70	Tilskudd til frivillige organisasjoner til gjennomføring av fritidsaktiviteter for barn i lavinntektsfamilier	25,0	25,0
634.21	Økt ramme for Funksjonsassistanse + arbeids og utdannelsesturer	20,0	20,0
634.76	Videreføring av betalingspraksis for ASVL-bedrifter til 1.7.	22,0	22,0
634.77 (ny)	Skole på byggeplassen	20,0	20,0
2541.70	Mindre dagpenger som følge av 3000 flere arbeidsplasser i vårt samlede opplegg	-540,0	-540,0
2541.70	Redusert krav til permitteringsgrad for rett til dagpenger til 20 pst	50,0	50,0
2541.70	Utvide antall ventedager fra 3 til 5	-186,0	-186,0
2542.70	Forenklinger i lønnsreguleringverket	-63,0	-63,0
2650.70	Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.	-620,0	-620,0
2650.71		-35,0	-35,0
2650.70	Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	-992,0	-992,0
2650.71		-55,0	-55,0
2650.71	Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	236,0	236,0
2650.72		10,1	10,1
2650.72	Omsorgslønn til foreldre med funksjonshemmede barn	75,0	75,0
2651.70	Flere (tidligere) på arbeidsavklaringspenger som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd)	482,0	482,0
2655.70	Flere (tidligere) uføre som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd)	110,0	110,0
2655.73	Redusere uføregraden til 20 pst for å kunne kombinere arbeid med trygd.	0,0	0,0
2661.74	Innstramming i ordningen "støtte til bil".	-270,0	-270,0
	SUM ENDRINGER RAMME 7: ARBEID OG SOSIAL	-2665,2	-2665,2

RAMME 8			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1719.71	Videreføre støtte til Det frivillige skyttervesen	6,2	6,2
1734.01	Nedlegging av Heimevernsungdommen	-5,1	-5,1
	SUM ENDRINGER RAMME 8: FORSVAR	1,1	1,1

RAMME 9			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
900.23 (ny)	Etablering og drift av norsk Regelråd	40,0	40,0
909.73	Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	-1333,0	-1600,0
950.21	Meglerhonorar etc statlig oppkjøp	-25,7	-25,7
2421.50	Etablere tilskuddsordning for vekstbedrifter	30,0	30,0
2421.50	Øke den landsdekkende innovasjonslånordningen med 250 mill > tapsavsetning 33 pst.	82,5	82,5
2421.50	Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0
2421.71	Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0
2421.72	Forsknings- og utviklingskontrakter, IN	50,0	50,0

2421.73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	-5,0	-5,0
2425.01	Klimatek, driftsutgifter (ny post)	20,0	20,0
2425.51	Tapsfond, Klimatek (ny post)	125,0	125,0
3904.01	25 % reduksjon i Brønnøysundgebyrene	103,0	103,0
	SUM ENDRINGER RAMME 9: NÆRING	-788,2	-1055,2
2421.96	<i>Gå mot økt kapitaltilførsel Investinor</i>	-1500,0	-1500,0
2425.91	<i>Klimatek, investeringskapital</i>	500,0	500,0
	SUM "UNDER STREKEN", RAMME 9	-1000,0	-1000,0

RAMME 10
(Fiskeri)

RAMME11

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1138.70	Tilskudd til dyrevernerorganisasjoner	0,3	0,3
1138.70	Kutt i tilskudd til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	-0,9	-0,9
1143.60	Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i nærings svake distrikt	-16,5	-16,5
1150.50	Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	-100,0	-100,0
1150.70	Ekspportstøtte for bearbejdede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	-30,0	-30,0
1150.77	Fjerning av subsidier til pelsdyrfør	-23,2	-23,2
	SUM ENDRINGER RAMME 11: LANDBRUK	-170,3	-170,3

RAMME 12

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1810.21	Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen, Nordland IV og V m.m.	-150,0	-150,0
1825.50	Energifondet	100,0	100,0
1825.60 (ny)	Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0	100,0
1830.50	METSenter i Rogaland (Demoanlegg for vindkraft til havs)	30,0	30,0
1833.21	Videreføring av Kårstø-prosjektet	70,0	70,0
1833.22	CO ₂ -håndtering internasjonalt	10,0	10,0
	SUM ENDRINGER RAMME 12: OLJE OG ENERGI	160,0	160,0
1825.95	<i>Energifondet (Fornybarfondet)</i>	5000,0	5000,0
	SUM "UNDER STREKEN", RAMME 12	5000,0	5000,0

RAMME 13

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1400.01	Vannforvaltning	10,0	10,0
1400.70	Tilskudd til Stiftelsen Norsk Kulturarv	1,5	1,5
1410.21	Miljøovervåking	5,0	5,0
1426.32	Skjærgårdsparker	5,0	5,0
1427.21	Villaks/ørret (gyro, genbank, fredede vassdrag etc mv)	70,0	70,0
1427.30	Statlig erverv av friluftsområder	20,0	20,0
1427.31	Friluftstiltak	25,0	25,0
1427.35	Skogvern	20,0	20,0
1427.74	Friluftstiltak	25,0	25,0
1429.72	Verneverdige kulturminner	10,0	10,0
1429.74	Fartøyvern	10,0	10,0
1441.39	Opprydningstiltak, SFT	50,0	50,0
1441.77 (ny)	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy (lastebiler og busser)	41,0	41,0
1465.21	Miljøkartlegging	5,0	5,0
1471.01	Observatoriet, Ny-Ålesund	3,0	3,0
	SUM ENDRINGER RAMME 13: MILJØ	300,5	300,5

1432.90	Kulturminnefondet	200,0	200,0
	SUM "UNDER STREKEN", RAMME 13	200,0	200,0

RAMME 14

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
41.32	Pendlerleiligheter, Stortinget	-45,0	-45,0
	SUM ENDRINGER RAMME 14: KONSTITUSJONELLE INSTITUSJONER	-45,0	-45,0

RAMME 15

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
711.74	Tilskudd, skolefrukt	-18,4	-18,4
718.70	Tilskudd til Kompasset/Blå Kors	2,0	2,0
719.21	Styrking av helsesøstertjenesten.	75,0	75,0
732.70	LAR + akuttavrusing (100 + 50)	150,0	150,0
732.70	Rehabilitering, helseforetakene	200,0	200,0
769.21	Den kulturelle spaserstokken	-14,4	-14,4
780.50	Kvalifisering og utprøving av ny teknologi knyttet til anvendt forskning innenfor avansert medisinsk diagnostikk	30,0	30,0
782.70	Nasjonale helseregistre	-20,0	-20,0
2751.70	Redusert apotekavanse 1 pst	-65,0	-65,0
2752.70	Økning i egenandelstak 1 med 200 kr.	-215,0	-215,0
2752.70	Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kr for inntekter over 500.000,-	-58,0	-58,0
	SUM ENDRINGER RAMME 15: HELSE	66,2	66,2

RAMME 16

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
222.01	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd	-0,4	-0,4
228.71	utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr	-22,4	-22,4
228.74	pr. mnd.	-0,4	-0,4
228.75		-0,6	-0,6
228.76		-0,2	-0,2
225.51 (ny)	Samarbeidstiltak skole/barnevern	25,0	25,0
225.78 (ny)	Rådgivning	25,0	25,0
226.21	Pilotprosjekt barn og ungdom med skrivevansker	25,0	25,0
226.21	Håndverksfag	3,5	3,5
226.21	Økt statlig delfinansiering av videreutdanning av lærere	125,0	125,0
226.22 (ny)	Kompetanseår/lærerløft	350,0	350,0
226.22 (ny)	Rekrutteringstiltak (stipend, seniortiltak)	75,0	75,0
226.71	Tilskudd vitensenter	4,0	4,0
226.76 (ny)	Frivillig leksehjelp (ikke lovfestet)	175,0	175,0
228.70	Kapitalkostnader, privatskoler	15,0	15,0
228.79	Haugesund Toppidrettsgymnas	2,0	2,0
254.70	Voksenopplæring	5,0	5,0
257.70	Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0	15,0
260.50	2000 flere studieplasser	71,0	213,0
260.50	Basis-kompensasjon universitet og høyskoler. Samlet	285,0	285,0
260.70	300 mill. kroner.	15,0	15,0
260.50	500 nye stipendiat-stillinger.	146,2	438,5
260.50	100 nye Post.doc-stillinger	29,2	87,7
260.50	Kunststipendiater	3,0	3,0
260.50	Oppstartsbevilgning, Veksthuset på Tøyen	10,0	10,0
270.74	Studentbarnehager	5,0	5,0
285.52	50 nye Nærings-ph.d.	7,3	21,9
285.52	NFR	50,0	50,0
285.53	Forskning klima/fornybar energi	75,0	75,0

285.53	Videreføre og styrke gaveforsterkningsordningen	60,0	60,0
285.54	Utstyrsetterslep	75,0	75,0
920.50	Næringsrettet forskning	150,0	150,0
928.71 (ny)	Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN	40,0	40,0
2410.50	2000 flere studieplasser	26,4	76,8
2410.72		0,9	3,0
2410.50	Studiestøtte, 11 mnd	0,0	523,1
2410.72		0,0	30,8
2410.50	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	50,3	96,2
2410.72		1,8	4,2
2410.70	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	9,6	9,6
2410.50	Freshman-år + første års utdanning i ikke-vestlige land	5,0	9,8
2410.71		6,3	12,5
2410.72		0,3	0,7
	SUM ENDRINGER RAMME 16: KIRKE, UTDANNING OG FORSKNING	1942,8	3116,3
	<i>Nytt Forskningsfond under SPU</i>	<i>1000,0</i>	<i>1000,0</i>
2410.90	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	159,7	305,3
2410.90	2000 flere studieplasser	79,9	232,6
2410.90	11 måneders studiestøtte	0,0	1661,3
2410.90	Freshmanår mv.	26,0	50,9
	SUM "UNDER STREKEN", RAMME 16	265,6	265,6
RAMME 17			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1062.21	Oljevernberedskap	60,0	60,0
1301.50	Forskning, hydrogen og biodrivstoff	20,0	20,0
1301.72	Transnova	20,0	20,0
1320.30	Sykkelveier, universell utforming, trafiksikkerhetstiltak	75,0	75,0
1320.36	E16 Filefjell	-220,0	-220,0
1330.60	Belønningsordning, kollektivtransport	100,0	100,0
1330.61 (ny)	Tilskudd til særskilte kollektivtransporttiltak i storbyområder	150,0	150,0
1330.62 (ny)	Belønningsordning, sykkel	50,0	50,0
1350.23	Jernbane. Drift og vedlikehold	100,0	100,0
1350.30	Ruteplan 2012 + div. investeringer i linjen knyttet til vårt NTP-opplegg.	750,0	750,0
1351.70	Kjøp av "ulønnsomme" posttjenester	100,0	100,0
1370.70	Kjøp av "ulønnsomme" posttjenester	-89,0	-89,0
4380.01	Fjerne gebyr på nødpeilesendere hos Post- og teletilsynet	1,0	1,0
	SUM ENDRINGER RAMME 17: TRANSPORT OG KOMMUNIKASJON	1117,0	1117,0
RAMME 18			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
571.60	Prisjustering av foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager.	-240,7	-240,7
571.60	Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen fra høst 2011	-103,8	-241,2
571.60	Reversering av timetallsutvidelsen i grunnskolen (3 timer 2009-2010) fra høst 2011	-123,0	-295,2
571.60	Reversering av lovfestet og -pålagt kommunal leksehjelp (omfordeles til frivillig) fra høst 2011	-198,3	-475,9
571.60	Flere spesialpedagoger og skolehelsepersonell	50,0	50,0
571.60	Øke de statlige veiledende satsene i sosialhjelpen med 20 pst. fra 1.1.2012.	760,0	760,0
571.60	Kommunalt barnevern	100,0	100,0
571.60	Gradert foreldrebetaling, barnehager	150,0	150,0

571.60	2000 flere barnehageplasser	145,0	145,0
571.65 (ny)	Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen	100,0	100,0
571.69 (ny)	Kommunal selskapskatt	10300,0	10300,0
571.60	Tilsvarende reduksjon, rammetilskudd til kommunene	-10300,0	-10300,0
572.60	Gratis tannlege 19-20 år.	36,0	36,0
572.60	Avvikle dagens ordninger med gratis læremidler i videregående skole.	-326,8	-326,8
572.60	Økt lærlingetilskudd > 5.000,-	90,0	90,0
	SUM ENDRINGER RAMME 18: RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNESEKTOREN	438,4	-148,8

RAMME 19

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
2309.01	Innføre ordning med momsnøytrale innkjøp i staten	-500,0	-500,0
2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	-200,0	-200,0
2309.01	Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	-135,4	-135,4
2309.01	Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	-60,0	-60,0
5309.29	Salg av statlig eiendom	-200,0	-200,0
	SUM ENDRINGER RAMME 19: TILFELDIGE UTGIFTER OG INNTEKTER	-1095,4	-1095,4

RAMME 20

(Garanti-instituttet for eksportkreditt)

RAMME 21

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1618.01	Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av avvikling av arveavgiften.	-25,0	-25,0
1638.01	Mindre kjøp av klimavoter	-4,3	-4,3
1638.21		-250,0	-250,0
4638.01	Sletting av klimavoter	365,0	365,0
	SUM ENDRINGER RAMME 21: FINANSADMINISTRASJON MV	85,7	85,7

RAMME 22

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
5501.72	Økt minstefradrag lønnsinntekt til 80.000	-900,0	-1130,0
5501.72	Økt prosentsats i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-370,0	-460,0
5501.72	Endre ordningen med personfradrag til 3 klasser.	-890,0	-1120,0
5501.72	Økt minstefradrag i pensjonsinntekt til 68.000	-175,0	-210,0
5501.72	Økt innslagspunkt i toppskatten til 500.000.-. Gir om lag 53.000 færre toppskattebetalere.	-630,0	-790,0
5700.71	Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49.600,- (dvs. teknisk 50.000)	-130,0	-160,0
5501.72	Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25.000,-	-20,0	-65,0
5501.72	Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5.000,-	-34,0	-40,0
5501.72	Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40.000,-	-90,0	-110,0
5501.72	Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25.000 og totalt sparebeløp til 300.000 (men beholde aldersgrense på 34 år).	-250,0	-310,0
5501.72	Eget skattefradrag på 6.000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-380,0	-470,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige	-10,0	-12,0

5700.71	organisasjoner til 8.000,-	-3,0	-4,0
5700.72	Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50.000 per ansatt/500.000 totalt, frivillige org	-8,0	-10,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt	-34,0	-42,0
5700.71	(lønnsoppgaveplikt) til 3.000,-	-9,0	-11,0
5700.72		-16,0	-20,0
5501.72	Ikke endring av skattebegrensningsreglene for enslige forsørgere i Oslo	-8,0	-10,0
5501.72	Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	570,0	570,0
5501.72	Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15.000,-	89,0	111,0
5501.72	Gå mot regjeringens forslag om å øke lav kilometersats i reisefradraget til 50.000 km	30,0	37,0
5501.72	Flatt foreldrebetaling 20.000,-	50,0	60,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 2.000 færre AFP-	38,0	49,0
5700.71	pensjonister	12,0	16,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 3.000 flere fra	60,0	75,0
5700.71	dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging	20,0	25,0
5700.71	Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0
SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTekt		-2983,0	-3901,0
5501.70	Økt bunnfradrag i formuesskatten til 900.000,- Et slikt forslag innebærer at anslagsvis 116.000 færre betaler formuesskatt	-790,0	-990,0
5501.70	Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i formuesbeskatning av aksjer	-600,0	-700,0
5501.70	Gå mot regjeringens forslag om økt likningsverdi med 10 pst på eiendommer i utlandet	-42,0	-52,0
SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN		-1432,0	-1742,0
5506.70	Fjerne hele arveavgiften	-540,0	-1790,0
5506.70	"Herreløs arv" tilfaller frivillige org.	-1,0	-1,0
SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN		-541,0	-1791,0
5501.72	Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-515,0	-1865,0
5501.72	Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
5501.72	KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-600,0
5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende	0,0	0,0
5501.72	Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as	0,0	0,0
5501.72	SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill for bedriftsinterne og 12 mill for eksterne prosjekter.	0,0	-120,0
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 530 kroner.	0,0	-150,0
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen.	0,0	-5,0
5501.72	SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill for bedriftsekstern støtte	0,0	-10,0
5501.72	Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0
5501.72	Gå mot Regjeringens forslag om å fjerne lønnsfradraget for enkeltpersonsforetak med ansatte	-222,0	-222,0
5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar 2011	-250,0	-300,0
5700.72	Halv arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-325,0	-390,0
5501.72	Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-350,0	-350,0
5501.72	Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0
SUM SKATTELETTE NÆRINGSLEV		-1752,0	-4162,0
5508.70	Dobling av CO ₂ -avgiften på petroleumsvirksomhet på	190,0	380,0

	sokkelen		
5538.70	Økt bensinavgift, ca 10 pst	530,0	580,0
5538.71	Økt autodieselavgift, ca 10 pst	1100,0	1200,0
5538.71	Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-290,0	-320,0
5541.70	Økt el-avgift 1 øre/kWh	505,0	670,0
5541.70	Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	210,0	280,0
5542.70	Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen.	1125,0	1230,0
5543.70	Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 10 øre literen	635,0	691,0
5543.70	Gå mot Regjeringens forslag om redusert CO ₂ -avgift på innenriks luftfart	70,0	80,0
5543.70	Avvikle ordningen med gratis utslippkvoter av CO ₂ for gasskraftverk	136,7	136,7
5543.70	Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	315,0	345,0
5543.71	Økt svovelavgift, 5 øre liter	26,0	29,0
5548.70	Økt miljøavgift på HFK og PFK, 10 pst	36,0	39,0
5549.70	Økt NO _x -avgift, ca 10 pst	4,0	5,0
5559.71	10 pst økning av miljøavgiftene på drikkevareemballasje	13,0	15,0
5559.72		10,0	11,0
5559.73		10,0	13,0
5559.74		10,0	12,0
5560.70	Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr pose (ny)	800,0	800,0
	SUM ØKTE MILJØAVGIFTER	5435,7	6196,7
5521.70	Ingen mva-sats fersk frukt og grønt fra 1.7.2012.	-900,0	-1400,0
5521.70	Full mva-sats på brus og sterkt sukkerholdige drikkevarer fra 1.7.2012.	200,0	275,0
5521.70	Øke matmomsen med ett prosentpoeng kombinert med lav sats på frukt og grønt og full sats på brus etc. fra 1.7.2012.	320,0	500,0
5521.70	Ingen mva på leasing/langtidsleie av el-biler	-4,0	-5,0
5521.70	Mva-fritak for leasing av batterier til el-biler	-2,5	-3,0
5521.70	Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0
5521.70	Momsfritak for e-bøker	-25,0	-25,0
5521.70	Momsfritak for pdf-aviser	-20,0	-20,0
5521.70	Heve grensen for tollfri import til 500,-	-55,0	-60,0
5521.70	Heve plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner til 500.000,-	-4,0	-5,0
	SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET	-530,5	-783,0
5511.70	Toll- og kvotefri adgang for alle DAC-land	-25,0	-30,0
5526.70	Økt avgift på brennevin(sbasert drikke)	90,0	100,0
5526.70	Redusert avgift på vin og "pol-øl" (alkoholholdig drikk mellom 4,7 og 22 volumprosent)	-90,0	-100,0
5531.70	Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	460,0	500,0
5531.70	Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	700,0	800,0
5536.71	Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0
5565.70	Redusert dokumentavgift	-260,0	-270,0
	SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG	845,0	970,0
	SUM ALLE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG	-957,8	-5212,3
RAMME 23			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
5656.85	Økt utbytte Statkraft > 90 pst	-295,0	-295,0
5656.85	Økt utbytte Entra Eiendom > 40 pst	-157,6	-157,6
5656.85	Økt utbytte Argentum > 40 pst	-81,0	-81,0
	SUM ENDRINGER RAMME 23: UTBYTTE MV	-533,6	-533,6

VEDLEGG 3:

SAMMENLIGNINGSTABELL, ALLE RAMMER VENSTRES ALTERNATIV VS REGJERINGEN 2012.

Komité	Nr		Prop. 1 S (2011-2012) med Tillegg 1-5	Venstre 2012
Kommunal- og forvaltningskomiteen	1	Statsforvaltning	5 057 283 000	4 719 783 000 (-337 500 000)
Familie- og kulturkomiteen	2	Familie og forbruker	40 133 917 000	40 086 217 000 (-47 700 000)
	3	Kultur	7 748 062 000	7 978 694 000 (+230 632 000)
Utenriks- og forsvarskomiteen	4	Utenriks	31 850 634 000	31 850 634 000 (0)
Justiskomiteen	5	Justis	21 385 193 000	21 399 893 000 (+14 700 000)
Kommunal- og forvaltningskomiteen	6	Innvandring, regional utvikling og bolig	16 264 182 000	16 430 641 000 (+166 459 000)
Arbeids- og sosialkomiteen	7	Arbeid og sosial	338 991 935 000	336 326 765 000 (-2 665 170 000)
Utenriks- og forsvarskomiteen	8	Forsvar	35 651 939 000	35 653 039 000 (+1 100 000)
Næringskomiteen	9	Næring	5 100 895 000	4 312 695 000 (-788 200 000)
	10	Fiskeri	580 308 000	580 308 000 (0)
	11	Landbruk	15 744 939 000	15 574 639 000 (-170 300 000)
Energi- og miljøkomiteen	12	Olje og energi	-106 338 250 000	-106 178 250 000 (+160 000 000)
	13	Miljø	3 608 406 000	3 908 906 000 (+300 500 000)
Kontroll- og konstitusjonskomiteen	14	Konstitusjonelle institusjoner	1 835 540 000	1 790 540 000 (-45 000 000)
Helse- og omsorgskomiteen	15	Helse	138 014 194 000	138 080 416 000 (+66 222 000)
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen	16	Kirke, utdanning og forskning	51 062 568 000	53 005 368 000 (+1 942 800 000)
Transport- og kommunikasjonskomiteen	17	Transport og kommunikasjon	34 415 821 000	35 532 821 000 (+1 117 000 000)
Finanskomiteen	18	Rammeoverføringer mv. til kommunesektoren	143 529 931 000	143 968 331 000 (+438 400 000)
	19	Tilfeldige utgifter og inntekter	11 204 575 000	10 109 175 000 (-1 095 400 000)
	20	Garanti-instituttet for eksportkreditt	-18 600 000	-18 600 000 (0)
	21	Finansadministrasjon mv.	28 833 623 000	28 919 323 000 (+85 700 000)
	22	Skatter, avgifter og toll	-1 027 955 372 000	-1 026 997 572 000 (+957 800 000)
	23	Utbytte mv.	-28 144 855 000	-28 678 455 000 (-533 600 000)
		Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond - Utland	-231 443 132 000	-231 644 689 000 (-201 557 000)
		Statens pensjonsfond - Utland	231 443 232 000	231 443 232 000 (0)
		Lånetransaksjoner mv.	0	4 615 600 000 (+4 615 600 000)